

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore
ul. Slobode br.2
81000 Podgorica, Crna Gora
Tel.: +382 77 100 001
E-mail: info@montenegro.travel
www.montenegro.travel

Broj: 01/015-772
Podgorica, 17.11.2023.

Lokalna turistička organizacija Budva
Nemanja Kuljača, direktor
Budva

Poštovani gospodine Kuljača,

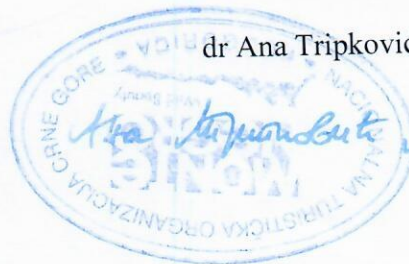
Dana 23. 10. 2023. godine dostavili ste Nacionalnoj turističkoj organizaciji Crne Gore Predlog izmjena i dopuna godišnjeg programa rada turističke organizacije opštine Budva za 2023. godinu i Predlog izmjena i dopuna finansijskog plana za 2023. godinu, radi dobijanja prethodne saglasnosti.

Nakon razmatranja pomenutih akata zaključeno je da se istim uključuju projekti i aktivnosti koji su već realizovani. Izmjene i dopune plana moguće je raditi za naredni period u odnosu na donošenje istih, a ne i za period koji prethodi njihovom donošenju. Takođe, skrećemo pažnju da su u Predlogu izmjena i dopuna finansijskog plana za 2023. godinu podaci koji se odnose na namjenske prihode iz 2022. godine razlikuju u odnosu na ranije dostavljeni predlog plana na koji je NTO CG dala prethodnu saglasnost.

S poštovanjem,

Direktorica

dr Ana Tripković Marković

Obradili: Vuk Đukić i Andri Stanović
Odobrila: Dušanka Pavićević

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

TURISTIČKA ORGANIZACIJA
OPŠTINE BUDVA
Broj 12/13/3
Budva, 19 10 2023 god.

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА
ЗА 2023. ГОДИНУ

НАЦРТ

OPŠTINSKA NACIONALNA TURISTIČKA ORGANIZACIJA
CRNE GORE

25.10.2023

Broj	Prilog	Vrijednost
01/01/75-2048		

Будва, октобар 2023. године

TURISTIČKA ORGANIZACIJA
OPŠTINE BUDVA

Broj

12/13/4

Budva, 19. 10. 2023. god.

**ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА
РАДА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОПШТИНЕ
БУДВА ЗА 2023. ГОДИНУ**

MINISTARSTVO NACIONALNA TURISTIČKA ORGANIZACIJA
CRNE GORE

25. 10. 2023			
Opština	Broj	Prilog	Vrijednost
01101175-2048			

Октобар 2023. године

**ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА
РАДА ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОПШТИНЕ
БУДВА ЗА 2023. ГОДИНУ**

Октобар 2023. године

Туристичка кретања – извјештај о статистичким показатељима туристичког промета

Туристички промет у општини Будва – јануар – септембар 2022.

Према подацима Управе за статистику – Монстат, обрађеним за девет мјесеци 2022. године у колективном смјештају, забиљежено је 337.303 долазака иностраних гостију, те 37.698 домаћих гостију. Број ноћења иностраних гостију за наведени период, износи 1.501.357, док су домаћи гости остварили 124.524 ноћења.

Укупан туристички промет у колективном смјештају, за период јануар – септембар текуће године, износи **375.001** долазака (индекс је 138, у поређењу са истим периодом 2021) и **1.625.881** ноћења (индекс је 125).

2022. година	Страни	Домаћи	Укупно доласци	Страни	Домаћи	Укупно ноћења
Јануар	3.416	1.495	4.911	10.219	3.759	13.978
Фебруар	4.819	1.492	6.311	12.586	3.041	15.627
Март	10.657	2.029	12.686	31.394	4.227	35.621
Април	27.597	3.444	31.041	83.368	6.875	90.243
Мај	39.855	5.524	45.379	136.670	12.410	149.080
Јун	49.436	6.847	56.283	212.046	22.065	234.111
Јул	72.176	6.197	78.373	378.795	28.360	407.155
Август (п)	80.728	5.889	86.617	428.027	27.481	455.508
Септембар (п)	48.619	4.781	53.400	208.252	16.306	224.558
Укупно	337.303	37.698	375.001	1.501.357	124.524	1.625.881

Извор: Управа за статистику Црне Горе – Монстат, (п) – прелиминарни податак

У поређењу са истим периодом прошле године, Будва је током девет мјесеци остварила значајан раст туристичког промета са већине тренутно значајних емитивних тржишта. Учешће Будве у укупном броју долазака у Црној Гори је 38%, док учешће Будве у укупном броју остварених ноћења у Црној Гори износи 42%. У односу на 2019. годину, остварено је 87% долазака и 84% ноћења, остварених у истом периоду 2019. године.

Током наведеног периода, највећи удио у укупном броју долазака остварили су следећих десет земаља – Србија, Њемачка, Албанија, Босна и Херцеговина, Француска, Уједињено Краљевство, Турска, Пољска, Русија и Хрватска. Када су у питању ваневропске земље,

највећи број долазака је остварен са тржишта Израела, САД, Кине и осталих азијских земаља. „Топ 10“ дестинација Будве према укупном туристичком промету, мјерено ноћењима, су: Србија, Њемачка, Босна и Херцеговина, Француска, Уједињено Краљевство, Албанија, Пољска, Украјина, Руска Федерација и Аустрија. Од ваневропских земаља, највише ноћења су остварили гости из Израела, САД-а, Кине и Канаде.

Индивидуални смјештај

Када су у питању подаци у индивидуалном смјештају, подаци индивидуалног тзв. „приватног смјештаја“ (смјештај у кућама и собама за изнајмљивање, као и у туристичким апартманима) обрађују и публикују се на годишњем нивоу почевши од 2018. године, сходно Годишњем плану званичне статистике Управе за статистику Црне Горе – Монстат.

Квартална статистика саобраћаја, I квартал

Превоз путника у првом кварталу 2022. године, у односу на исти квартал претходне године, биљежи раст у жељезничком саобраћају за 85,3% , друмском за 47,1%, те превозу путника на аеродромима за 159,0%.

Структура промета путника на аеродромима, I квартал 2022.

Аеродром Подгорица	138.286
Аеродром Тиват	31.708
Укупно	169.994

Извор: Управа за статистику Црне Горе - Монстат

Десет земаља са највећим оствареним прометом путника са црногорским аеродромима.

	Укупно	Аеродром Подгорица	Аеродром Тиват
Србија	72.945	46.745	26.200
Турска	35.264	32.129	3.135
Аустрија	16.714	16.714	-
Њемачка	9.334	8.437	897
Шпанија	7.208	7.208	-
Белгија	7.091	7.091	-
Велика Британија	6.673	6.249	424
Хрватска	4.571	4.568	3
Пољска	3.736	3.736	-
Словенија	2.416	2.416	-

Извор: Управа за статистику Црне Горе - Монстат

Квартална статистика саобраћаја, II квартал

Превоз путника у другом кварталу 2022. године, у односу на исти квартал претходне године, биљежи раст у жељезничком за 58,5%, друмском за 89,7%, локалном друмском за 7,3% и превозу путника на аеродромима 129,6%.

Структура промета путника на аеродромима, II квартал 2022.

Аеродром Подгорица	345.822
Аеродром Тиват	160.727
Укупно	506.549

Извор: Управа за статистику Црне Горе - Монстат

Десет земаља са највећим оствареним прометом путника са црногорским аеродромима.

	Укупно	Аеродром Подгорица	Аеродром Тиват
Србија	130.984	62.803	68.181
Турска	63.633	47.786	15.847
Аустрија	45.315	44.635	680
Велика Британија	44.743	26.420	18.323
Њемачка	44.465	28.948	15.517
Пољска	43.160	43.160	-
Италија	22.023	21.809	214
Француска	20.975	13.508	7.467
Израел	20.894	5.594	15.300
Белгија	10.965	8.697	2.268

Извор: Управа за статистику Црне Горе – Монстат

Смјештајни капацитети

У сегменту хотела видљиво је повећање удјела угоститељских објеката/кревета више и високе категорије, наспрам објеката ниске и ниже категорије. То говори да је ријеч о процесу побољшања нивоа квалитета ове смјештајне понуде, али и о повећању броја кревета.

Према евиденцији Министарства економског развоја и туризма, које категорише хотеле и доноси рјешења о одобрењу за обављање угоститељске дјелатности, на подручју будванске ривијере се налази 142 хотела од којих је већина високе категорије са 4**** и 5****. Укупан број смјештајног капацитета у хотелима је 18.657, односно 6.964 соба и 1.567 апартмана.

Када је у питању капацитет приватног смјештаја, према информацијама Секретаријата за привреду Општине Будва – Сектор за туризам, укупан број издатих одобрења о упису у ЦТР, односно одобрења о обављању угоститељске дјелатности у домаћинству на дан 1. август текуће године, износи око 2.900 одобрења, односно око 33.000 категорисаних лежајева.

На територији општине Будва има око 18.000 стамбених јединица, односно око 70.000 условних лежајева који плаћају туристичку таксу.

Према информацијама Свјетске туристичке организације – *UNWTO*, међународни туризам је наставио да показује снажне знаке опоравка, те је за седам мјесеци 2022. године достигао 57% од прије пандемије, али остаје неколико изазова и препрека у опоравку, од геополитичких до економских.

Како истичу експерти, економско окружење и даље представља главни фактор који утиче на опоравак међународног туризма, па тако растућа инфлација и скок цијена нафте доводе до већих трошкова транспорта и смјештаја, док је куповна моћ и уштеда потрошача под притиском.

Стручњаци су ипак увјерени у 2023. годину и њих око 65% предвиђа боље резултате у туризму него што је то било у 2022. години.

ПЛАН АКТИВНОСТИ:

1) Подстицање диверсификације и иновације производа и унапређење квалитета туристичког производа и услова боравка туриста кроз ефикасно управљање дестинацијом

1. ДМО Савјет

Опис активности:

ДМО Савјет – У циљу унапређења квалитета управљања Будвом као туристичком дестинацијом, Туристичка организација општине Будва је у претходној години формирала ДМО савјет као тијело које ће пратити сва релевантна дешавања на дестинацији, таргетирати проблеме и давати препоруке за њихово рјешавање.

Савјет ће у континуираном цјелогодишњем раду координирати све активности интересних група унутар општине Будва као дестинације у циљу јачања конкурентности исте и потпуног задовољења очекивања туриста као и превазилажење њихових очекивања у позитивном смислу.

Да би се постигла жељена конкурентност, неопходно је успоставити добар модел управљања дестинацијом који подразумијева снажно партнерство између приватног и јавног сектора, посебно локалне заједнице, на основу заједничке визије.

У оквиру овог процеса, Туристичка организација општине Будва ће у начину функционисања прећи са класичне дестинацијске маркетинг организације на дестинацијску менаџмент организацију која ће у перспективи управљати развојем туристичке дестинације на савремен начин.

Предвиђено је да Организација преко ДМО савјета, између осталог:

- Анализира законе који утичу на функционисање туризма у дестинацији (проблем са радном снагом, проблем пореза и доприноса, проблем дозвола за кампове који се издају на једну годину због чега нема модерних и нових кампова иако потражње за тим видом туризма има и слично);
- Утиче да Јавно предузеће за управљање морским добром кроз услове закупа купалишта обезбиједи плаже са приступом за особе са инвалидитетом (приступ плажи, шина за улазак у море уз присуство спасиоца и др.);
- Покрене иницијативе реконструкције, обнове и туристичке валоризације културно-историјских локалитета на територији општине;
- Прати постојеће стање туристичког промета;
- Прати постојеће стање туристичког производа и кључних атракција;
- Прати и анализира финансијску ситуацију општине Будва;
- Прикупља и анализира ставове туристичке привреде, локалне заједнице и туриста у Будви као туристичкој дестинацији;

- Прати и анализира рад и трендове у конкурентним дестинацијама;
- Анализира стратешка и планска документа са аспекта њиховог утицаја на развој туризма у Будви;
- Прати модел маркетинг активности у Будви;
- Анализира предности и недостатке Будве као туристичке дестинације;
- Прати реализацију задатих циљева и задатака.

Рок реализације: континуирани рад на мјесечном нивоу током 2023. године.

Резултат/индикатор: доношење закључака и њихова реализација током године.

2. Кандидатура за пројекат „Будва – Бока: Европска пријестоница културе 2028“

Опис активности:

Европска пријестоница културе установљена је у циљу истицања богатства и различитости европских култура, јачања културне везе међу Европљанима, повезивања људи, упознавања других култура, промоције узајамног разумијевања и јачања осећаја европејства. Пројекат је покренут резолуцијом ЕУ Министара културе 1985. године, од када је више од 40 европских градова понијело титулу Европске пријестонице културе.

Влада Црне Горе је у мају 2021. године подржала кандидатуру Будве и Боке за Европску пријестоницу културе 2028. године (Закључак Владе Републике Црне Горе бр. 04-2537-2 од 19.05.2021.) од када су предузети одговарајући кораци како би се и формално покренуо поступак.

Пројекат „Будва – Бока: Европска пријестоница културе 2028“ је основа за унапређење културних и креативних потенцијала Будве и омогућава урбану ревитализацију, побољшање туристичког промета и повећање регионалног и међународног угледа града. Програм ЕПК ће укључити и промовисати будванску и бокељску историју и традицију као нешто аутентично, а истовремено окренуто савременим изазовима и тенденцијама.

Све активности у оквиру кандидатуре Будве и Боке за ЕПК спроводиће се кроз више области дјеловања у континуитету током 2023. године.

Стратешки циљ је стварање и одржавање културног система у локалној заједници, учешће у ширем европском контексту, увођење ЕУ стандарда, укључивање приватног и цивилног сектора. Капиталне инвестиције које се реализују кроз овакве пројекте су ревитализација културно-историјских споменика, оснивање културних центара и умјетничких школа и организовање манифестација културе.

Сходно Смјерницама НТО-а, Туристичка организација општине Будва узеће активно учешће у овом пројекту имајући у виду да се ради о пројекту који у основи има валоризацију материјалне и нематеријалне културне баштине на начин што ће осим ангажованог људства покренути следећи пројекат:

Реконструкција, адаптација и ревалоризација објекта у Старом граду

Имајући у виду то да пројекат „Будва – Бока: Европска пријестоница културе 2028“ предвиђа реконструкцију, адаптацију и пренамјену општинских запуштених објеката у мултифункционалне просторе који ће служити промоцији и његовању материјалне и духовне културне заоставштине овог краја, као и промоцији гастро понуде, Туристичка организација општине Будва ће одредити средства за израду пројекта и извођења радова реконструкције за објекат у Старом граду на катастарској парцели 2788 КО Будва, укупне површине 150 метара квадратних.

Будва ће реализацијом оваквих пројеката, након вишедеценијског занемаривања, у наредних неколико година ставити у функцију неколико запуштених и до сада неупотребљаваних објеката у власништву Општине.

Рок реализације: у континуитету, до краја 2023. године.

Резултат/индикатор: реализација пројекта реконструкције и санације.

3. Одржавање постојећих пјешачких стаза и организовање промотивних тура у циљу њихове боље валоризације

Опис активности:

Уважавајући потребе савременог туристе да истражује и више времена проводи у природи и стиче искуства у контакту са локалним становништвом, Туристичка организација општине Будва планира и 2023. године, почетком маја, у оквиру редовних годишњих активности, да припреми пјешачке стазе у залеђу и на острву Шкољ у дужини од око 100 км за њихово безбједно коришћење. Посебна атракција биће три нова излетишта на планинарско-пјешачкој трансферзали, локалитети Липа, Ограђеница и Кикова страна, која са својим садржајима представљају потпуно нов туристички производ у залеђу. Сама припрема ће се огледати у чишћењу, одржавању и евентуалном побољшању хоризонталне сигнализације. Осим тога, организоваће се бесплатне промотивне пјешачке туре за становништво и привреду како би промовисали овај дио туристичке понуде. На овај начин, унаприједиће се квалитет понуде туристичке дестинације, диверсификовати туристички производ и допринијети стварању услова за развој активног, сеоског и авантуристичког туризма у Будви.

Рок реализације: други квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: очишћене и маркиране пјешачке стазе на територији општине Будва у дужини од око 100 км.

4. Отварање и означавање нових пјешачких стаза

Опис активности:

Поред постојећих, предвиђа се отварање потпуно нових стаза у залеђу односно претварање старих брдских путева у пјешачке стазе са комплетном хоризонталном и вертикалном сигнализацијом. Радови на отварању ових стаза подразумевају детаљно крчење растиња, ГПС снимање стаза, израда елабората хоризонталне и вертикалне сигнализације и њено постављање. На овај начин добили би потпуно нов и веома атрактиван туристички производ.

Рок реализације: други и трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: очишћене и маркиране нове пјешачке стазе на територији општине Будва.

5. *Mountain bike&hiking* стаза у залеђу

Опис активности:

Имајући у виду потребу за диверсификацијом туристичког производа, као и смјернице акционог плана Стратегије развоја туризма Црне Горе до 2025. године које упућују на развој нових производа у руралним областима, адаптацијом планинарско-пјешачке трансверзале од тврђаве Космач на Брајићима до Паштровске горе и од манастира Стањевићи до мјеста Мајстои у Националном парку Ловћен, добио би се потпуно нов производ – *mountain bike&biking* стаза у дужини од отприлике 25 км.

Пројекат адаптације подразумева чишћење стазе од растиња на начин да се уклања само она вегетација која деструктивно дјелује на стабилност стазе и адаптација ивица на дјеловима гдје је пут нестабилан или склон обрушавању, користећи исте технике обраде како је рађено у првобитном уређењу стазе, а како би се консолидовао по угледу на очуване партије и очувала аутентичност.

Рок реализације: четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: санирана оштећења и стављање у функцију оштећене пјешачке стазе на територији општине Будва.

6. Израда сигнализације на новим пјешачким стазама

Опис активности:

Прва фаза овог пројекта реализована је у 2022. години, у смислу израде елабората којим су обухваћене све нове стазе појединачно са детаљним описом истих, планом хоризонталне и вертикалне сигнализације, припремом за штампу и ГПС координатама. Расписивање јавне набавке и извођење главних радова реализоваће се током 2023. године.

Пројектом су обухваћене следеће стазе:

- стаза на острву Свети Никола, дужине око 3 км;

празничном украшавању града током године, посебно током новогодишњих празника. Након спровођења овог пројекта, визуелни изглед појединих градских урбаних цепова биће значајно побољшан, а све у циљу унапређења квалитета туристичког производа.

Рок реализације: четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: уређена минимум два урбана цепа, постављени празнични украси у Будви.

14. Друштвено-одговорни пројекти

Опис активности:

Друштвено-одговорно пословање представља посвећеност и допринос Организације одрживом развоју кроз рад са запосленима, локалном заједницом и друштвом у цјелини, да би се кроз разне активности унаприједио квалитет живота и дао допринос општем развоју.

С тим у вези, Туристичка организација општине Будва ће се кроз своје пословање укључити у активности које доприносе заштити животне средине, развоју локалне заједнице, унапређењу живота свих друштвених заједница на територији општине Будва и сарађивати са организацијама и институцијама из области културе, спорта и образовања када су у питању друштвено-одговорни пројекти.

Рок реализације: први, други, трећи и четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: реализоване активности које доприносе општем развоју дестинације.

15. Јачање капацитета и подстицаји за опоравак туристичког промета

Ситуациона анализа туризма општине Будве

Опис активности:

Научно-истраживачки рад у трајању од 6 мјесеци, комбинованог *on the desk* и *on the field* истраживања. У фокусу пројекта је анализа и евалуација: туристичких ресурса, туристичке инфраструктуре, супраструктуре, туристичке тражње и економских параметара туризма Будве. Практично анализа интерних (унутрашњих, у дестинацији) потенцијала и екстерних (спољашњих, изван дестинације) услова развоја.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: завршена ситуациона анализа.

Континуирано истраживање квалитета туризма Будве

Опис активности:

Трајање програма током цијеле туристичке сезоне, на основу креираног истраживачког упитника фокусираног на предности и недостатке туристичке понуде на дестинацији. Израда завршног извјештаја у четвртом кварталу и његова промоција. Садржина програма

истраживање би имало карактер примарног истраживања на терену. Доминантне фокус групе ће бити туристи, туристички представници агенција, као и туристички посленици.

Рок реализације: четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: завршни извјештај спроведеног истраживања.

Основни трендови у међународном туризму

Опис активности:

Научно-истраживачки рад у оквиру кога ће се истражити и дефинисати основни трендови у међународном туризму. Пројекат ће трајати 6 мјесеци, доминантно у форми *on the desk* истраживања са фокусом на дефинисање и представљање генералних трендова на међународном тржишту у постпандемијском периоду, као и анализа профила водећих европских туристичких тржишта.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: дефинисање и представљање основних трендова у међународном туризму.

Визија, стратешки циљеви и развојни коридори туризма Будве

Опис активности:

Научно-истраживачки рад у трајању од 6 мјесеци, доминантно *on the desk* и *on the field* истраживање са фокусом на креирање визије туристичког развоја Будве, одређивање стратешких развојних циљева, дефинисање главних развојних коридора туризма Будве, те маркирање кључних инфраструктурних и супраструктурних пројеката туризма Будве.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: дефинисање визије туристичког развоја Будве.

Стратешки маркетинг план туризма Будве

Опис активности:

Научно-истраживачки рад у трајању од 6 мјесеци, доминантно *on the field* истраживање у чијем фокусу је креирање и усаглашавање Стратешког маркетинг плана до 2030. године, гдје би се дале основе стратегије наступа на тржишту, креирања и управљања развојем производа у складу са преференцијама тржишта, дефинисање приоритетних тржишта, цјеновне политике, политике промоције и политике дистрибуције.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: Стратешки маркетинг план до 2030. године.

Међусекторска сарадња и мониторинг имплементације стратегије туризма Будве

Опис активности:

Научно-истраживачки рад у трајању од 6 мјесеци, доминантно *on the field* истраживање са фокусом на укључивање свих сектора који припадају ширем кругу туристичког система, планирање и координација имплементације стратешког развоја туризма Будве.

Рок реализације: четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: укључивање свих сектора у имплементацију стратешког развоја Будве.

Пројекат едукације туристичких водича

Опис активности:

Туристичка организација општине Будве, на основу иницијативе туристичке привреде која указује на недостатак кадра туристичких водича током туристичке сезоне, у сарадњи са Факултетом за бизнис и туризам, ће финансирати програм едукације туристичких водича за 8 полазника. Сама едукација је програм усклађен са директивом Европске Уније и састоји се од општег, посебног и практичног дијела који заједно имају 17 предмета.

Рок реализације: четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: осам нових оспособљених туристичких водича на дестинацији.

2) Манифестације и догађаји са циљем унапређења квалитета туристичког производа

Значај манифестационог туризма, као посебног сегмента туристичке понуде, глобално је изражен јер је препознато да у значајној мјери може да допринесе повећаној тражњи и повећаном туристичком промету без обзира на то да ли се ради о већ афирмисаним или о мање познатим дестинацијама.

Традиционалне манифестације

Туристичка организација општине Будва, за предстојећу 2023. годину, планира реализацију традиционалних фестивала, манифестација и концерата, уз активно учешће у организацији пројеката од значаја за унапређење квалитета туристичке понуде општине Будва, посебно у мјесецима ван главне туристичке сезоне. Организација бројних дешавања током готово 12 мјесеци, уз друге многобројне активности Туристичке организације општине Будва, утиче и на туристе из постојећих, али и са нових тржишта, да свој одмор проведу у Будви, независно од периода године.

„Од Ускрса до Васкрса“

Опис активности:

Мјесто: градски парк; учесници: вртићи и основне школе, угоститељи, манастири и други; С обзиром на то да у Будви живе вјерници и православне и католичке цркве, то даје јединствену прилику и простор да се у временском оквиру између два Ускрса организује манифестација која ће славити овај велики хришћански празник и показати синергичан живот будванског становништва. У овом пројекту од великог значаја било би укључење вртића и основних школа са својим представама, радионицама и играма на тему слављења Ускрса, али исто тако и укључење угоститеља који би припремали храну која је типична за овај вјерски празник. Многи манастири на будванској ривијери гаје дјелатности припреме хране, израде сувенира итд., па би и они требало да буду неизоставни дио оваквог дешавања. У оквиру ове манифестације, ове године ће фокус бити игра, потрага за благом, по узору на некадашње активности у оквиру Кадмовог дана.

Рок реализације: други квартал 2023. године – између два ускршња празника (католичког и православног Ускрса – април).

Резултат/индикатор: традиционална манифестација и сарадња са привредом и другим субјектима од значаја.

Карневал

Опис активности:

Предвиђа Абрум у Старом граду и Петровцу, Велику и Малу карневалску поворку и богат културно-забавни програм. Туристичка организација општине Будва наставља са истим концептом као и претходних година, а програм Карневала ће додатно бити обогаћен културним, едукативним, еколошким и музичким садржајима. ТО Будва је организатор и покровитељ ове манифестације уз НВО „Фештађуни“, као оснивача Карневала. С обзиром на то да ово дешавање помаже порасту туристичког промета у периоду предсезоне, у 2022. години је у плану да се на Карневал евентуално надовежу додатни програми чији ће главни мотив бити салса и зумба плес, такмичење поп и рок група, карневал бајкера, интернационална смотра фолклора и смотра мажоретки.

Рок реализације: други квартал 2023. године – крај априла/почетак маја.

Резултат/индикатор: реализована традиционална манифестација, повећање туристичког промета у Будви током првомајских празника у односу на 2022. годину.

„Будванске вечери“

Опис активности:

Манифестација која његује црногорско музичко наслеђе, подразумева гостовање фолклорних ансамбала и квалитетних клапа са подручја читавог приморја. Наступи ће се одржавати једном или више пута недјељно у Старом граду и околини и на шеталишту у Петровцу. У претходним годинама се показала као врло атрактивна, посебно за иностране туристе.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године – током јуна, јула, августа и септембра.

Резултат/индикатор: најмање десет наступа фолклорних ансамбала и клапа у Будви и Петровцу.

Дан државности и Дан Туристичке организације општине Будва

Опис активности:

Туристичка организација општине Будва 2023. године поново предвиђа обиљежавање Дана ТО Будве и Дана државности у складу са новим трендовима у туризму на будванској ривијери. Наиме, у претходним годинама је 12. и/или 13. јула организован програм који је предвиђао концерте црногорских и регионално познатих музичких имена, свечани коктел за пријатеље ТО Будве, представнике туристичке привреде града и државе, медије и суграђане, као и велики ватромет, а реализација овог програма је изискивала велика средства. Како су се трендови у будванском туризму промијенили, почетак главне

туристичке сезоне је помјерен, па Будва средином јула мјесеца биљежи велику посјећеност туриста из свих крајева свијета који, како се показало, преферирају мање догађаје који промовишу локалну културу, сматра се да је за организацију догађаја концепта од претходних година адекватнији период средина јуна. Поред тога, показало се као честа појава да се у истом периоду, на Дан државности и у данима прије и после, организује више догађаја на будванској ривијери и на цијелом приморју са истом или сличном тематиком, који један другом представљају и одређен вид конкуренције. Измијењен концепт подразумијева обиљежавање државног празника адекватним културним-забавним програмом.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: реализовано обиљежавање државног празника.

Петровачка ноћ

Опис активности:

Највећа традиционална фешта од рибе и вина, организује се на подручју Петровца, са цјелодневним забавним и спортским програмом који ће обиљежити гостовање атрактивне музичке звијезде (или више њих), као и велики ватромет. Ове године, програм ће бити додатно обогаћен гастро понудом, па ће бити организована дегустација макарула са паштицадом и руштула дуж риве у Петровцу, а у сарадњи са Удружењем куvara.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године – последња седмица (петак) мјесеца августа.

Резултат/индикатор: повећање туристичког промет крајем августа у односу на 2022. годину.

Дан ширена

Опис активности:

Традиционална пучка фешта од рибе и вина, најзначајнија манифестација у периоду постсезоне којом се званично заокружује програм манифестација у лјетњој сезони, организује се почетком октобра. Карактерише је цјелодневни програм који се састоји из више сегмената: дјечији, спортски, музички, као и подјела велике количине рибе и вина током дана. ТО Будва је, поред Општине Будва, суорганизатор и главни покровитељ ове цјелодневне феште, посебно у дијелу креирања музичко-забавног програма и маркетинга, док је СРД „Ширен“ носилац манифестације.

Рок реализације: октобар 2023. године.

Резултат/индикатор: одржана традиционална манифестација.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године – септембар.
Резултат/индикатор: подршка одржавању манифестације.

„Фешта од рушгула“

Опис активности:

Ова манифестација базира се на обичајима Паштровића, са посебним освртом на кулинарске специјалитете паштровског краја. Организатор је НВУ „Свети Стефан – наш дом”, а уз подршку Туристичке организације општине Будва у виду организације музичко-забавног дијела програма и промоције.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.
Резултат/индикатор: реализована подршка одржавању манифестације.

Књижевни фестивал „Ћирилицом“

Опис активности:

Фестивал се реализује у организацији ЈУ „Народна библиотека Будве“ и Удружења издавача и књижара Црне Горе у периоду август/септембар на Тргу између цркава у Старом граду Будве. Током петнаест дана фестивала „Ћирилицом“ публика сваке године има прилику да прати садржајан и богат програм. У оквиру фестивала представља се дио књижевности и писмености овог поднебља како би се увидио тај хиљадугодишњи књижевно-историјски континуитет, чиме се жели показати како се додирују и прожимају различите културе, како су ћирилица и латиница несметано коегзистирале прије хиљаду година.

План Туристичке организације општине Будва је да буде партнер организаторима фестивала те да својим доприносом обезбиједи довођење еминентних регионалних и свјетских писаца чиме би Будва током првих дана септембра постала средиште књижевних дешавања у региону и шире.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.
Резултат/индикатор: подршка одржавању фестивала.

Триатлон/акватлон трка

Триатлон/акватлон трке ће се организовати уз подршку Туристичке организације општине Будва са циљем да Будву одрже на листи свјетских градова који организују трке ове врсте, а под лиценцом најпознатијих свјетских брендова триатлон трка.

Триатлон је мултиспортска дисциплина која у себи садржи три различита спорта: пливање, бициклизам и трчање. Такмичар током трке мора прећи унапријед задате дионице пливајући, возећи бицикло и на крају трчећи.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: подршка одржавању фестивала.

Концерти Градске музике Будве

Градска музика Будве један је од најважнијих брендова које је овај град кроз историју изнедрио. Готово је немогуће замислити било коју приморску фешту која се у Будви организује, а да на њој не учествује оркестар градске музике који често дефилеом градским улицама најављује одржавање манифестације. Сада већ преко 100 година, генерације Будванки и Будвана који свој живот не могу замислити без музике, вриједно раде како би свом граду подарили најљепше приморске мелодије.

Туристичка организација општине Будва планира организацију дефилеа и концерата Градске музике Будве током одржавања традиционалних манифестација, али и посебно у периоду предсезоне и постсезоне.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: одржано најмање 5 концерата Градске музике Будве.

Концерти класичне музике

Туристичка организација општине Будва планира да пружи логистичку подршку у организацији „малих концерата расположења“ – концерата класичне музике уз пратњу солиста, у периоду предсезоне и постсезоне у Будви у циљу унапређења и проширења туристичке понуде у периоду ван главне туристичке сезоне, подизања свијести о важности културе и развоја културно-манифестационог туризма у Будви. Концерти ће се одржавати на атрактивним локацијама у зони Старог града, на Цитадели и на базену Пизана, а у плану је и укључивање гастро програма након одржаних концерата.

Рок реализације: други и четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: одржано најмање 6 концерата.

Подршка осталим манифестацијама.

3) Туристичко-информативни бирои

Информативна дјелатност Туристичке организације општине Будва је, у складу са важећим законским прописима, организована кроз постојање туристичко-информативних бироа (у даљем тексту: бирои) који су основни носиоци свих информација потребних туристима у циљу њиховог угоднијег боравка на будванској ривијери.

У 2023. години је у плану цјелогодишњи рад 10 туристичко-информативних бироа и то: биро Општина, биро Маине, биро Стари град, биро Медитеранска улица, биро Рафаиловићи, биро Пржно, биро Стари град 2, биро Стадион Подкошљун, биро тврђава Могрен и биро Петровац 1.

Поред наведених, отворени ће бити и туристичко-информативни бирои сезонског карактера, који ће за вријеме туристичке сезоне радити у Бечићима, Светом Стефану, Петровцу (Црвена комуна), Буљарици, Јазу, МЗ Подкошљун, МЗ Бабин до, у Будви на аутобуској станици и на другим локацијама на подручју општине гдје се укаже потреба за њиховим радом.

Радно вријеме свих бироа биће од 08:00 до 20:00, осим бироа Стари град, који ће у сезони радити од 09:00 до 21:00, а ван сезоне од 08:00 до 20:00.

У оквиру дјелатности туристичко-информативних бироа у 2023. години планирано је обављање следећих послова:

1) *Пружање информација туристима и дијелење промотивног материјала*

Опис активности:

У склопу ове врсте посла информатори ће у 2023. години пружати туристима све потребне информације ради њиховог бољег сналажења, угоднијег и потпунијег провода на територији Будве. У том смислу информације ће се углавном односити на услове смјештаја, гастро понуду, врсту превоза и ред вожње свих превозних средстава, излете, екскурзије, локације важних објеката, културно-историјске споменике у граду и околини, историју и архитектуру града, спортске активности и др. Туристичко-информативним бироима ће се правовремено достављати потребне количине пропагандног материјала (мапе града, каталози, брошуре, мапе бициклистичких и пјешачких стаза и др.), који ће им приближити све наведене садржаје.

Рок реализације: у континуитету током 2022. године.

Резултат/индикатор: подијељено 2.000 мапа града, 3.000 мапа пјешачких стаза, 1.200 брошура.

2) *Пријава боравка туриста*

Опис активности:

Пријава боравка вршиће се у складу са законским прописима који регулишу ову материју, користећи програм за пријаву боравка РБ 90 који је и сада у употреби, а који ће се константно унапређивати и прилагођавати потребама праћења туристичког промета. Планиран је и наставак активне сарадње са МУП-ом РЦГ у вези са слањем пријава у базу МУП-а и другим питањима за чије рјешавање је потребан заједнички рад служби (радне дозволе, дозволе за привремени боравак, дозволе са спајање породице и др.). Настојаће се да бирои, у циљу што брже обраде података (путних исправа) и уношења истих у базу података, а у зависности од обима посла, буду опремљени потребним бројем електронских читача путних исправа (скенера). Примјера ради, до 10.11.2022. године на бироима је обрађено преко 200.000 пријава боравка, што говори о обиму посла и потреби за адекватном опремом.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: повећана пријава боравка туриста у односу на 2022. годину.

3) *Наплата боравишне таксе од физичких лица*

Опис активности:

Овај вид наплате уведен је 2017. године као пилот пројекат ради бржег и квалитетнијег пружања ове врсте услуга станодавцима и туристима на територији општине Будва, с циљем да на једном мјесту обаве пријаву боравка и плаћање боравишне таксе. У претходној години наплата боравишне таксе вршена је на 13 од укупно 17 туристичко-информативних бироа, а за 2023. годину планирано је да наплату обављају још 1 или 2 бироа.

У поступку наплате боравишне таксе у претходној години остварена је веома успјешна и коректна сарадња са Поштом Црне Горе, те се са њом, као неизоставним партнером, планира сарадња и у 2023. години.

У циљу стварања адекватних безбједносних услова за спровођење поступка наплате, и у 2022. години неопходно је ангажовање заштитарске фирме за послове трансфера пазара, као и за редовно праћење и одржавање видео надзора и алармних система на свим бироима на којима ће се вршити наплата боравишне таксе.

У 2023. години планирано је да се код одговарајућег осигуравајућег друштва изврши осигурање свих дневних пазара, трансфера новца и свих оператера – информатора.

Наплата боравишне таксе планира се у терминима који су усаглашени са Поштом Црне Горе и заштитарском фирмом, и то:

- Од 08:00 до 17:00 бирои у Петровцу
- Од 08:00 до 17:20 бирои са подручја Пржна, Рафаиловића, Бечића
- Од 08:00 до 17:40 бирои са подручја ужег градског језгра Будве

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: повећана наплата боравишне таксе у односу на 2022. годину.

4) *Излетничка такса и боравишна такса за пловне објекте наутичког туризма*

Опис активности:

План Туристичке организације општине Будва је да у 2023. години унаприједи и додатно развије процес наплате излетничке таксе и боравишне таксе за пловне објекте наутичког туризма.

Како је наплата излетничке таксе почела 23.05.2019, а наплата боравишне таксе за пловне објекте 12.06.2019, било је потребно да прође одређен временски период како би се регистровали проблеми (на терену и у администрацији), ријешили и самим тим унаприједио процес наплате излетничке таксе.

У 2022. години је у плану и сарадња са туристичком инспекцијом.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: повећана наплата излетничке таксе и боравишне таксе за пловне објекте наутичког туризма у односу на 2022. годину.

5) *Анкетирање туриста – истраживање гостију*

Опис активности:

У склопу послова у надлежности туристичко-информативних бироа је и анкетирање туриста путем анкетних листића, које ће се вршити у више језичких варијанти. Истраживање гостију односно анкетирање ће се спроводити на свим бироима, како би се кроз мишљења и одговоре туриста стекла реална слика о квалитету смјештаја, туристичко-угоститељских услуга, чистоћи града и плажа, саобраћају, буци и другим факторима квалитета укупне туристичке понуде са свих подручја општине. Резултати истраживања ће се доставити Националној туристичкој организацији Црне Горе.

Рок реализације: у континуитету током 2022. године.

Резултат/индикатор: спроведено анкетирање – истраживање гостију у 2022. години.

6) *Остали послови*

Опис активности:

Благовремено сервисирање и одржавање компјутерске опреме, као основних средстава за рад, као и исправност сефова, каса, клима уређаја, радијатора и осталих уређаја у склопу туристичко-информативних бироа. У оквиру мјера заштите на раду запослених, обезбиједиће се исправност против-пожарних апарата и сетова (кутија) прве помоћи. У циљу несметаног одвијања процеса рада туристичко-информативних бироа биће обезбијеђене потребне количине свих врста канцеларијског материјала и средстава за одржавање чистоће, као и заштитних средстава за сузбијање ширења заразе (маске, визири, рукавице, раствори за дезинфекцију руку и радних површина и др.). За све новозапослене на туристичко-информативним бироима биће организована практична обука. Свим запосленим информаторима биће подијељена и интерна Збирка прописа коју користе запослени у бироима, у којем су детаљно дефинисане све радне операције на бироима, као и права и обавезе запослених. У складу са досадашњом успјешном сарадњом са СМШ „Данило Киш“ и Факултетом за туризам и хотелијерство из Котора, у 2023. години је у плану организација праксе за средњошколце и студенте на бироима.

Рок реализације: у континуитету током 2022. године.

Резултат/индикатор: сервис потребне опреме, реализована практична обука.

7) *Изградња новог туристичко-информативног бироа*

Опис активности:

Због константног повећања обима посла и побољшања квалитета рада у овом сегменту пословања, до краја 2023. године се планира изградња новог туристичко-информативног бироа на територији општине, куповина адекватног пословног простора у циљу отварања новог бироа или проширење капацитета неког од постојећих бироа.

Рок реализације: четврти квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: отворен нови туристичко-информативни биро на територији општине Будва.

4) Промоција и маркетинг туристичке дестинације

Туристичка организација општине Будва ће и у 2023. години прецизно и плански улагати средства у квалитетну промоцију дестинације са акцентом на природне љепоте, историју и културу, смјештајне капацитете и активни туризам, користећи све канале комуникације, расположиве ПР и маркетинг алате, а пратећи најновије глобалне трендове у маркетингу и туризму. Промотивне и маркетиншке активности ће се спроводити у континуитету током цијеле године на приоритетним емитивним тржиштима сходно Смјерницама НТО-а, у земљи, региону и на додатним тржиштима у складу са успостављањем авио линија према тим тржиштима, у циљу опоравка туристичког промета, подизања свијести о дестинацији као атрактивној и сигурној, јачања брэнда и позиционирања Будве на европској и свјетској мапи туристичких дестинација.

1. *PR* и промотивне кампање и активности у земљи, региону и циљаним иностраним тржиштима

Опис активности:

Промотивне активности и кампање ће у 2023. години обухватати, како је речено, промоцију путем свих канала комуникације, *PR*, *online*, *outdoor* и промоцију у штампаним и електронским медијима, промоцију путем организације и реализације манифестација, сајамских наступа и студијских посјета медија, туроператора и представника туристичких агенција из иностранства. Посебно ће се реализовати промотивне кампање у циљу промоције дестинације у периоду предсезоне, главне туристичке сезоне и постсезоне које ће пратити кампање које реализује НТО ЦГ, као и промотивне кампање у циљу промоције догађаја и манифестација.

Континуиране промотивне активности реализоваће се у земљи и иностранству, прије свега земљама региона, и то самостално, али и на другим тржиштима у сарадњи са Националном туристичком организацијом Црне Горе, другим локалним туристичким организацијама и туристичком привредом, у складу са потребама и могућностима, и представљаће Будву као јединствену дестинацију, атрактивну током цијеле године.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: реализоване минимум двије интензивне дестинацијске промотивне кампање.

1.1 Односи с јавностима (*Public Relations – PR*)

Опис активности:

Један од најважнијих инструмената промоције – односи с јавношћу (јавностима) спроводиће се у континуитету током цијеле године са интерном и екстерном јавношћу, са

циљем стварања повољног става јавности према дестинацији Будва и двосмјерне комуникације. Комуникација ће као и до сада бити усмјерена на циљне јавности (екстерне и интерне): туристи, грађани Црне Горе, туристичка привреда, медији, локална самоуправа, национална и локалне туристичке организације, државне институције, пословни сектор, невладин сектор, домаћи и страни туроператори и запослени.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: редовна двосмјерна комуникација са интерном и екстерном јавношћу.

1.2 Дигитални маркетинг

Туристичка организација општине Будва планира да своје промотивне активности у 2023. години у великој мјери усмјери на дигитални маркетинг. Трендови у маркетингу и туризму се убрзано мијењају па Туристичка организација општине Будва настоји да своје активности прилагоди новонасталој ситуацији, посебно водећи рачуна када је у питању креирање садржаја и одабир канала комуникације.

Сходно насталим промјенама, фокус приликом креирања кампања ће и даље бити дигитални маркетинг, атрактивни садржај, истраживање посебних интересовања и страсти потенцијалних туриста и прилагођавање понуде, препознавање микро ниша и промоција истих према дефинисаним тржиштима и циљним групама и брендирање дестинације као сигурне и атрактивне.

Неки од канала/алата комуникације који ће се користити су сљедећи:

- Официјелни *web* сајт
- *Online* оглашавање – адвертајзинг
- Друштвене мреже – *Facebook, Instagram, Youtube*
- *Viber*
- *Influenser* маркетинг

Унапређење функционалности *web* сајта www.budva.travel

Опис активности:

Официјелни *web* сајт Туристичке организације општине Будва прилагођен је најновијим трендовима, техникама и технологијама, пружа увид у комплетну туристичку понуду града, даје релевантне информације на три језика и представља основно средство *online* комуникације. У 2023. години је у плану додавање још два свјетска језика и миграција података на нови сервер, а наставиће се са оптимизацијом сајта за претраживаче и редовним ажурирањем садржаја истог.

Рок реализације: други квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: додата два свјетска језика и завршена миграција података на нови сервер.

Online оглашавање (адвертајзинг)

Опис активности:

Ова врста оглашавања вршиће се путем планског закупа рекламних површина, позиција за банере, пласирањем промо ПР текстова на релевантним сајтовима, мобилним апликацијама, *web* претраживачима (Google), друштвеним мрежама (*Facebook, Instagram, Youtube*) у складу са потребама промоције дестинације и манифестација. *Online* оглашавање подразумијеваће оглашавање на тржиштима која ће се дефинисати као приоритетна, а спроводиће се уз консултовање стручњака из ове области, како би на најбољи начин искористили могућности ове врсте оглашавања.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: реализоване *Google Ads* кампање, пласирано најмање 10 промо ПР текстова на релевантним *web* сајтовима у региону.

Друштвене мреже

Опис активности:

Туристичка организација општине Будва у 2023. години наставиће са свакодневним активностима на друштвеним мрежама *Facebook, Instagram, Youtube* и апликацији за *online* комуникацију *Viber (Budva Community)*. Користиће се предности комуникације на друштвеним мрежама у циљу бољег позиционирања Туристичке организације општине Будва на друштвеним мрежама, као и грађење позитивне репутације дестинације Будва. На официјелној *Facebook* страници Туристичке организације општине Будва ће се редовно, као и до сада, пласирати објаве о активностима Туристичке организације општине Будва, дешавањима у Будви и текућим занимљивостима у Црној Гори и Будви кроз текстове, фото и видео материјал.

На Инстаграм профили *budva.travel* ће се свакодневно постављати атрактиван фото и видео материјал (*feed, story, reels*) како би се постојећи пратиоци анимирали и привукли нови. На најбољи могући начин, циљано и прецизно, користиће се и могућности оглашавања на овим друштвеним мрежама.

Рок реализације: у континуитету током 2022. године.

Резултат/индикатор: нових 300 пост-ова на страници Туристичке организације општине Будва на *Facebook*-у (*feed&story*), 500 на *Instagram*-у (*feed&story*) и 100 порука у *Budva Community*-у.

Viber

Опис активности:

Администратори заједнице *Budva Community* су представници туристичке привреде града и представници Туристичке организације општине Будва, а грађани и туристи се редовно путем порука, видео и фото материјала обавјештавају о свим актуелним дешавањима у Будви, занимљивостима, културним дешавањима, посебним повољностима у будванским ресторанима и хотелима, са чиме ће се наставити и у 2023. години.

У плану је коришћење промотивних могућности ове платформе (*Viber Ads*) у циљу повећања свијести о Будви као атрактивној туристичкој дестинацији.

Рок реализације: трећи квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: реализована кампања.

Influencer маркетинг – ангажовање travel/food инфлуенсера

Опис активности:

Пратећи најновије трендове у свијету дигиталног маркетинга, Туристичка организација општине Будва предвиђа ангажовање неких од најистакнутијих регионалних, европских и свјетских туристичких – *travel/food* „инфлуенсера“ („блогера“ и/или „јутјубера“), који ће својим утицајем на циљану јавност, посебно на групу туриста вегана и вегетаријанца, јачати имиџ Будве на глобалном нивоу.

Пројекат предвиђа реконструкцију традиционалне приморске и континенталне црногорске кухиње на начин што би се, у сарадњи са глобално препознатим *food* инфлуенсерима, црногорска/будванска јела састојцима и начином припреме прилагодила веганима и вегетаријанција и промовисала на профилима на друштвеним мрежама ових *food* инфлуенсера, њих најмање пет, гдје имају милионски број пратилаца. Пројекат би објединио промоцију црногорске кухиње, професионалних локалних куvara и/или познавалаца кухиње, руралног подручја Будве и најпознатијих ресторана и хотела на будванској ривијери, развијање гастрономске понуде Будве, али и промоцију еколошких вриједности и заштите животне средине.

Будва ће реализацијом овог пројекта, која је планирана за период ван главне туристичке сезоне, отворити могућност таргетирања нових тржишта и циљних група, односно другачије групе потенцијалних туриста.

Рок реализације: трећи квартал 2022. године.

Резултат/индикатор: ангажовање минимум пет инфлуенсера.

1.3 Outdoor оглашавање

Опис активности:

Туристичка организација општине Будва у 2023. години планира да настави да усмјерава средства у оглашавање на *indoor* и *outdoor LED* екранима. Поред LED екрана, оглашавање ће се вршити и на класичним *outdoor* површинама, у највећој мјери на билбордима и ситилајтовима, као и на возилима Јавног градског превоза. *Outdoor* оглашавање реализоваће се у циљу промоције манифестација које организује Туристичка организација општине Будве и промоције дестинације у Црној Гори и земљама региона.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: емитовање кратких промо видео порука на најмање 20 ЛЕД екрана и билборда/ситилајтова.

1.4 Ogлашавање у штампаним и електронским медијима

Опис активности:

Промоција у штампаним и електронским медијима обухватаће у највећој мјери земље региона, а по потреби, и у складу са могућностима, промоција ће се вршити и на иностраним тржиштима која се буду оцијенила као стратешки важна у сарадњи са НТО ЦГ.

Редовним слањем саопштења за јавност информисаће се медији, а уједно и шира јавност, о актуелностима, дешавањима, бројном стању гостију и уопште о комплетној туристичкој понуди Будве. На тај начин, његоваће се квалитетан однос са локалним и регионалним медијима. У складу са потребама промоције догађаја, организоваће се и конференције за новинаре.

У штампаним медијима промоција ће се базирати на афирмативним ПР текстовима и огласним рјешењима који ће представити Будву као привлачну туристичку дестинацију и информисати јавност о актуелној понуди Будве и програму манифестација током цијеле године.

Туристичка организација општине Будве ће, као и до сада, вршити интензивну промотивну кампању и у електронским медијима емитовањем видео, односно радио спотова, који ће промовисати различите сегменте туристичке понуде Будве, историју и културу, плаже и природне љепоте, ноћни живот и гастро понуду и по потреби најављивати све манифестације у организацији Туристичке организације општине Будва. Телевизијска и радијска гостовања представника Туристичке организације општине Будва поводом активности Организације и најаве догађаја, и у 2022. години биће редовна. У плану су интензивне ПР активности сходно активностима Туристичке организације општине Будва, како у домаћим, тако и у регионалним штампаним и електронским медијима.

У сарадњи са регионалним медијским кућама реализоваће се и пласирати репортаже о цјелокупној туристичкој понуди Будве и о свим актуелним дешавањима у граду како би потенцијални туристи имали садржајан увид у све оно што Будва нуди у различитим периодима године. Туристичка организација општине Будва укључиће, као и до сада, представнике туристичке привреде Будве, како би репортаже и емисије имале што бољи ефекат.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: емитовање промо радио&видео спотова на најмање десет ТВ станица у Црној Гори и региону и најмање пет радио станица, емитовање најмање пет репортажа из Будве.

Press clipping

Опис активности:

Како би се прецизно пратило медијско присуство Туристичке организације општине Будва и њених активности у штампаним, електронским и *web* медијима у Црној Гори, наставиће се сарадња са компанијама које раде *press clipping* у земљи на дневном нивоу и по потреби у земљама региона, према унапријед дефинисаним кључним ријечима. На крају године, изабрана компанија доставља и обједињени годишњи извјештај који ће допринијети даљем планирању ПР активности.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: урађен годишњи извјештај о медијском присуству Туристичке организације општине Будва.

1.5 Остале промотивне активности

Туристичка организација општине Будва улагаће додатна средства, по потреби и у складу са могућностима, и у остале канале комуникације и различите промотивне активности.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: извјештај о промотивним активностима.

2. Организација студијских посјета иностраних новинара и агената

Опис активности:

Туристичка организација општине Будва ће наставити са реализацијом посјета студијских група новинара и агената са бројних емитивних тржишта у сарадњи са Националном и другим локалним туристичким организацијама и привредом Будве, као и са самосталном организацијом посјета студијских група новинара из региона током цијеле године.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: студијске посјете иностраних новинара и агената – минимум десет.

3. Сајамске активности и међународне презентације

Опис активности:

Туристичка организација општине Будва ће као и претходних година, у сарадњи са заинтересованом туристичком привредом града, своју понуду представити на најзначајнијим сајмовима и берзама, у сарадњи са Националном туристичком организацијом Црне Горе, локалним туристичким организацијама и самостално.

Календар планираних сајамских наступа Туристичке организације општине Будва у 2023. години:

	Мјесто одржавања сајма	Период одржавања сајма
1.	<i>CMT</i> Штутгарт	14-22. јануар 2023.
2.	<i>CONVENTA</i> Љубљана (MICE)	01-02. фебруар 2023.
3.	Истанбул	08-11. фебруар 2023.
4.	<i>IMTM</i> Израел	14-15. фебруар 2023.
5.	<i>F.RE.E</i> Минхен	22-26. фебруар 2023.
6.	Међународни сајам туризма Београд	23-26. фебруар 2023.
7.	Туристичка радионица у Лондону	23. фебруар 2023.
8.	Сајам туризма Бања Лука	10-12. март 2023.
9.	<i>BMT</i> Напуљ	16-18. март 2023.
10.	<i>ITTF</i> Варсав	16-18 март 2023.
11.	<i>Ferien Messe</i> Беч	16-19. март 2023.
12.	<i>Holiday World</i> Праг	17-18. март 2023.
13.	<i>IMEX</i> Франкфурт (MICE)	23-25. мај 2023.
14.	<i>METUBES</i> Будва	30. март – 01. април 2023.
15.	<i>IFTM</i> Париз	03-05. октобар 2023.
16.	Нови Сад	Новембар 2023.
17.	<i>WTM</i> Лондон	Новембар 2023.
18.	<i>WESTEM</i> – Београдски туристички & MICE форум	Новембар 2023.
19.	<i>IBT</i> Барселона (MICE)	Новембар 2023.

Самосталан наступ је по моделу од претходних година, планиран на сајму у Београду у оквиру понуде Црне Горе, као и на сајму у Будви. Када је у питању регион, планирана је појачана промоција самостално, или у сарадњи са осталим туристичким организацијама.

У зависности од интересовања привреде, других туристичких организација, процјене значаја и ефеката наступа, а у складу са средствима. Организација током године може извршити измјене календара сајамских наступа тј. одустати или организовати наступе и на одређеним сајмовима који нису претходно наведени у Плану и програму рада.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: учешће на минимум десет сајмова туризма и међународних презентација.

Конгресни туризам

Имајући у виду да овај вид туристичке понуде значајно утиче на период ван главне туристичке сезоне, Туристичка организација општине Будва планира да настави интезивну сарадњу са Црногорским конгресним бироом, односно Националном туристичком организацијом Црне Горе и у 2023. години када је у питању развој овог сегмента понуде и промоције, укључујући наступе на водећим конгресним и инсентиве сајмовима у Европи – ИМЕХ у Франкфурту и ИБТМ у Барселони, у зависности од интересовања привреде.

Организација и подршка студијским путовањима новинара или организатора конгресних или пословних догађаја такође је врло важна, а биће реализована у зависности од интересовања и потреба привредних субјеката, поготово оних који имају капацитете или организују овај вид понуде.

Планирана је и логистичка подршка организацији међународних конференција, семинара и других скупова који се одржавају у Будви и окупљају велики број учесника у одређеној области из разних земаља, са акцентом на пред и пост сезону.

Током 2023. године ће од посебне важности бити редовно одржавање састанака са представницима Министарства економског развоја, Националне туристичке организације, локалним туристичким организацијама и туристичком привредом Будве у циљу утврђивања заједничког концепта промоције, циљних тржишта, израде и допуне материјала, презентација и обуке кадрова.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: учешће на минимум два одржана конгресна и *insentive* сајма у Европи.

Презентације/промоције и међународни и регионални „road show“-ови

Туристичка организација општине Будва, у зависности од интересовања привреде, туроператора, националне и осталих туристичких организација, учествоваће у промоцији дестинације током године на кључним, али и новим тржиштима која се отварају.

Када је у питању регион, поред сајамских наступа у склопу регионалне кампање, понуда Будве ће се представити и путем „road show“ наступа којима се промовише лјетња туристичка сезона у периоду мај-јун, као и дочек Нове године у периоду новембар-децембар. Ове активности реализоваће се у свим већим градовима у региону у оквиру обједињеног представљања туристичке понуде Црне Горе. Поред тога, биће организована и самостална промоција по потреби (промоција Нове Године, итд).

Рок реализације: други квартал 2023. године.

Резултат/индикатор: реализован регионални *road show*.

4. Додатне промотивне активности на иностраним тржиштима

Опис активности:

Сходно препорукама туристичке привреде Будве и Националне туристичке организације Црне Горе, Туристичка организација општине Будва ће у 2023. години дефинисати инострана циљна тржишта и у великој мјери усмјерити средства у промотивне активности на тим тржиштима, првенствено путем *online*, али и других канала комуникације, као и путем организације догађаја за медије и представнике туристичке привреде. Када су у питању *online* промотивне активности, посебан акценат ће се ставити на могућност промоције на водећим свјетским туристичким платформама као што су Inspirock, TripAdvisor, Lastminute, Lonely Planet, E-dreams i CrowdRiff и значају присуства на њима, а све у складу са Програмом дигиталног маркетинга за период 2021-2023. НТО-а.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: реализована промоција на минимум једној свјетској туристичкој платформи.

5. Продукција пропагандног материјала

Како би био доступан што ширем сегменту потрошача, предвиђено је да се пропагандни материјал дистрибуира током цијеле године како на домаћем, тако и на иностраном тржишту, путем туристичко-информативних бироа на подручју општине Будва, туристичких агенција, сајамских наступа, директним маркетингом, на разним културним, спортским, пословним догађајима и презентацијама.

5.1 Графички дизајн

Опис активности:

Основни циљ графичких рјешења јесте унапређење корпоративног идентитета и представљање бренда Будве кроз јединствен и свеобухватан визуелни концепт усклађен са књигом стандарда (усклађен са потпуним новим визуалом дестинације – по најави директора), посебно када је у питању промоција у иностранству. Фокус ће бити на кључним елементима који пред циљном публиком истичу снагу бренда Будве као туристичке дестинације.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: нова графичка рјешења – минимум два.

Интерни графички дизајн студио Туристичке организације општине Будва

Периодично током године јавља се потреба за израдом промо материјала мањег тиража, а за најаве мањих догађаја и програма у организацији Туристичке организације општине Будва или догађаја који се подржавају – еколошких акција, излета, културних и спортских дешавања, затим анкета, наградних ваучера, захвалница, позивница, коверата и различитих флајера.

Формирањем интерног дизајн студија уштедеће се на времену и трошковима принта јер штампа мањег броја тиража (100/200ком) изискује много више средстава него принт великог тиража у штампаријама. Интерни дизајн студио Туристичке организације општине Будва биће опремељен са рачунаром са потребним дизајнерским програмима и компјутерским алатима за израду дизајнерских рјешења или корекција, адекватним савременим колор принт уређајима и принт папиром.

На основу указаних потреба повремено ће бити ангажован дизајнер са креативним искуством, одређеним образовањем, референцама и другим признањима који доказују квалитет у ангажовању из области графичког дизајна у складу са сложеношћу захјева.

Када је ријеч о дизајну и принту великог тиража – брошура, монографија, каталога, мапа, захтјевнијих флајера и других промо материјала (билборда, афиша, ситилајтова, панча, *roll up*-ова.), Туристичка организација општине Будва ће ту врсту послова, као и до сада, радити преко система јавних набавки.

5.2 Дигитализација пропагандног материјала

Опис активности:

Туристичка организација општине Будва планира да испрати процес дигитализације када је штампани материјал у питању.

Дигитализација са циљем унапређење квалитета промоције у складу са свјетским трендовима, подразумева следеће активности:

- Постављање *online* издања брошура – све брошуре ће имати и онлине издање (дигитални формат) како би се могле преузети са официјелне веб странице у ПДФ

- формату, што ће уједно обогатити базу података Туристичке организације општине Будва;
- Израду стикера/налепница/привезака/са QR кодовима брошура, флајера, каталога;
 - Израду пословних картица са QR кодовима;
 - Израду мултимедијалних CD-ова и USB-ова на којима ће бити сачуван мултимедијални материјал о Будви, као и различите брошуре и каталози.
 - „VR“ наочаре – могућност виртуалног приказа стварности – дестинације / различитих локалитета за потребе инфо туристичких бироа и сајамских манифестација.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: урађени стикери/налепнице/привесци/са QR кодовима брошура, флајера, каталога, урађени мултимедијални CD-ови и USB-ови (минимум 100), обезбијеђен програмски садржај за формат „VR“ наочара.

5.3 Репринт и редизајн постојећег промотивног материјала

Опис активности:

У 2023. години ће, у зависности од опште ситуације, бити потребно урадити редизајн, ажурирање података и репринт материјала који се показао изузетно корисним и траженим:

- Општа брошура – брошура која садржи опште информације о Будви као дестинацији;
- Брошура „Активни одмор“;
- Брошура „Путевима културног наслеђа“;
- Брошура „Будванске плаже“;
- „Гастро“ брошура;
- „Каталог хотела“;
- „Каталог приватног смјештаја“ и др.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: репринт минимум три брошуре/флајера/бојанке у тиражу од по 500 и редизајн минимум двије брошуре/флајера/бојанке.

5.4 Нови производи за које је потребно урадити дизајн, припрему и штампу

Опис активности:

У плану је припрема и штампа новог материјала који је оријентисан према постављеним циљевима (брига о имиџу дестинације, информисање о туристичкој понуди). Нови материјал подразумева нови видео и фото материјал, монографије, брошуре, мапе и флајере.

Рок реализације: у континуитету током 2023. године.

Резултат/индикатор: нови промотивни материјал Туристичке организације општине Будва – минимум једна брошура, видео спот, мапа, један флајер.

УВОД

Финансијски план Туристичке организације општине Будва је пројектован у складу са чланом 20 Закона о туристичким организацијама (Сл.лист ЦГ, бр. 27/19) којим је дефинисано да туристичке организације у Црној Гори остварују приходе из следећих извора:

- 1) Чланског доприноса;
- 2) Боравишне таксе;
- 3) Излетничке таксе;
- 4) Туристичке таксе;
- 5) Средства буџета општине Главног града и Пријестонице и буџета Црне Горе, на основу посебних програма;
- 6) Добровољних прилога (донација);
- 7) Кредита;
- 7а) Средства остварених кроз стратешка партнерства и партиципације;
- 8) Из других извора, у складу са законом (продајом сувенира, обављањем издавачке дјелатности и *online* интернет продајом).

Имајући у виду остварене приходе Туристичке организације општине Будва закључно са септембром 2023. године који су знатно већи од планираних, нову пројекцију прихода Управе локалних јавних прихода Општине Будва од 26. септембра 2023. године као и промјене у текућем пословању, намеће се потреба за измјенама и допунама Финансијског плана Туристичке организације општине Будва за 2023. годину.

Измјене и допуне су урађене по ставкама како слиједи:

1) Подстицање диверсификације и иновације производа и унапређење квалитета туристичког производа и услова боравка туриста кроз ефикасно управљање дестинацијом

- Ставка „Пројекат „Будва-Бока: Европска пријестоница културе 2028“, реконструкција, адаптација и ревалоризација објеката у Старом граду“ умањује се за 20.000,00€ јер Будва није добила титулу Европске пријестонице културе за 2028. годину па се није указала потреба за даљим активностима;
- Ставка „Отварање и означавање нових пјешачких стаза“ умањује се за 5.000,00€ јер су предвиђене активности реализоване за мање средстава од планираних;
- Ставка „Израда сигнализације на новим пјешачким стазама“ умањује се за 5.000,00€ јер су предвиђене активности реализоване за мање средстава од планираних;
- Ставка „Санирање извора и других објеката од културног значаја на трасама планинарско-пјешачких стаза“ умањује се за комплетан унос од 20.000,00€ јер Будва није добила титулу Европске пријестонице културе за 2028. годину па се није указала потреба за реализацијом ових активности будући да су биле планиране у склопу пројекта „Будва-Бока ЕПК 2028“;
- Ставка „Ажурирање и допуна *GPS* апликације планинских стаза за мобилне телефоне“ умањује се за 3.500,00€ јер су предвиђене активности реализоване за мање средстава од планираних;
- Ставка „Валоризација културне баштине сходно члану 8 Закона о боравишној такси („Службени лист Републике Црне Горе“, бр. 011/04 од 20.02.2004, 013/04 од 26.02.2004, „Службени лист Црне Горе“, бр. 073/10 од 10.12.2010, 048/15 21.08.2015.) који се односи на валоризацију културне баштине“ увећава се за 56.000,00€ због нове пројекције прихода Управе локалних јавних прихода од 26. септембра 2023. године којом је пројектовано увећање прихода по основу боравишне таксе за 21% у односу на првобитни план;
- Ставка „Реконструкција, адаптација и ревалоризација тврђаве Могрен; чишћење тврђаве Могрен и контакт зоне, археолошка истраживања и спровођење

конзерваторских мјера, израда конзерваторског пројекта“ умањује се за 10.000,00€ јер су предвиђене активности реализоване за мање средстава од планираних;

- Ставка „Подршка произвођачима пољопривредних и руралних производа, њиховим удружењима и удружењима за заштиту и узгој животиња. Подршка произвођачима руралних производа на територији Будве, удружењима произвођача, прије свега кроз откуп производа и набавку потребне опреме и средстава за рад“ умањује се за комплетан износ од 50.000,00€ због неуспјеле реализације Јавног позива за добијање подршке пољопривредним произвођачима/регистрованим пољопривредним газдинствима и НВО организацијама које се баве маслинарством, пчеларством, виноградарством, воћарством, повртларством и сточарством;
- Ставка „Сузбијање сиве економије“ увећава се за 15.000,00€ због потребе за продужетком ових активности у периоду постсезоне;
- Ставка „Уређење урбаних цеова, паркова, паркинга и других јавних површина, означавање туристичких атракција и празнично украшавање“ увећава се за 125.000,00€ због повећаних трошкова куповине и најма спољних новогодишњих украса;
- Ставка „Додјела награда у туризму“ умањује се за комплетан износ од 20.000,00€ због промјене концепта Додјеле награда на начин што се укидају новчане награде и трошкови комисије;

2) Манифестације и догађаји са циљем унапређења квалитета туристичког производа

- Ставка „Унапређење зимске туристичке понуде – Видимо се у Будви“ увећава се за 130.000,00€ због пораста цијена хонорара извођача, посебно у вријеме новогодишњих празника;
- Ставка „Буди у Будви“ увећава се за 20.000,00€ због пораста цијена хонорара извођача, технике и техничке продукције као и ситног (школског) материјала намијењеног дјечијим програмима;
- Ставка „*Sun Reggae*“ умањује се за 5.000,00€ јер је програм манифестације реализован са мање средстава од планираних;
- Ставка „*Sea Dance festival*“ умањује се за комплетан износ од 100.000,00€ јер манифестација није одржана у планираном термину;
- Ставка „*Jazz festival*“ умањује се за 10.000,00€ јер је програм манифестације реализован са мање средстава од планираних;
- Ставка „*3x3 FIBA*“ умањује се за комплетан износ од 7.000,00€ јер манифестација није одржана у планираном термину;
- Ставка „Остале манифестације“ увећава се за 55.000,00€ због пораста цијена хонорара извођача, технике, техничке продукције и осталих трошкова, због повећаног броја догађаја којима Туристичка организација општина Будва пружа подршку, повећаног обима и унапређеног квалитета програма ових манифестација и посебно због трошкова реализације интернационалног такмичења „*EUBS* Евро куп у боксу“;

3) Туристичко-информативни бирои

- Ставка „Униформе за запослене (мајице, беџеви)“ умањује се за комплетан износ од 3.000,00€ јер су трошкови набавке униформи теретили другу ставку („Дизајн и набавка униформи“);
- Ставка „Туристичко-информативни биро – Центар, Завод за изградњу Будва“ умањује се за 1.500,00€ јер су трошкови закупа овог простора мањи од планираних;
- Ставка „Туристичко-информативни биро – Стадион, Подкошљун“ умањује се за 1.200,00€ јер су трошкови закупа овог простора мањи од планираних;
- Ставка „Режијски трошкови“ умањује се за комплетан износ од 7.000,00€ јер ови трошкови терете друге ставке („Расходи за енергију“ и „Расходи за воду и канализацију“);

4) Промоција и маркетинг туристичке дестинације

- Ставка „Унапређење функционалности *web* сајта *www.budva.travel*“ умањује се за 7.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „*Influencer* маркетинг (ангажовање *travel-food* инфлуенсера)“ умањује се за 10.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Односи с јавностима, оглашавање у штампаним и електронским медијима“ умањује се за 15.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Организација студијских посјета иностраних новинара и агената“ умањује се за 15.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Презентације/промоције и међународни и регионални „*road show*“-ови“ умањује се за 12.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Додатне промотивне активности на иностраним тржиштима (промоција на водећим свјетским туристичким платформама)“ умањује се за 15.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Графички дизајн“ умањује се за 10.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Репринт и редизајн постојећег промотивног материјала“ умањује се за 10.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Изворни будвански сувенири“ умањује се за комплетан износ од 10.600,00€ јер Јавни позив није реализован, припремне радње су још увијек у току па ће бити расписан почетком наредне године;
- Ставка „*VR* наочаре“ умањује се за комплетан износ од 2.000,00€ јер набавка наочара није извршена;
- Ставка „Пословни промотивни материјал“ умањује се за 10.000,00€ јер ће се предвиђене набавке реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Новогодишњи поклони“ умањује се за комплетан износ од 5.000,00€ јер ће трошкови набавке новогодишњих поклона теретити другу ставку;
- Ставка „Видео и аудио материјал“ умањује се за 35.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Промо кесе и луксузна амбалажа“ умањује се за 2.000,00€ јер ће се предвиђене набавке реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Откуп руралних производа“ умањује се за 12.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Амбалажа за руралне и друге производе“ умањује се за 5.000,00€ јер ће се предвиђене набавке реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Промо преносиви пултови“ умањује се за комплетан износ од 1.500,00€ јер се није указала потреба за набавком нових пултова;
- Ставка „Нове књиге и монографије“ умањује се за износ од 40.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Нове брошуре“ умањује се за износ од 15.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;

5) Редовна сарадња и пословање Организације

- Ставка „Компјутерски софтвери“ умањује се за износ од 4.000,00€ јер ће се предвиђене набавке реализовати за мање средстава од планираних;

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

- Ставка „Куповина новог, сервис и одржавање инфо-тотема“ умањује се за износ од 32.000,00€ јер је реализација ове активности одложена за наредну годину;
- Ставка „Сервис и одржавање соларне клупе“ умањује се за комплетан износ од 5.000,00€ јер се није указала потреба за реализацијом ових активности;
- Ставка „Имплементација активног директоријума“ умањује се за комплетан износ од 50.000,00€ јер је реализација ове активности одложена за наредну годину;
- Ставка „Одржавање сервера за сајт“ умањује се за 2.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Антивирус лиценца“ умањује се за комплетан износ од 3.000,00€ је реализација ове набавке везана за ставку „Имплементација активног директоријума“ која је одложена за наредну годину;
- Ставка „Средства за хигијену“ умањује се за 2.000,00€ јер ће се предвиђене набавке реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Напици и намирнице“ умањује се за 1.000,00€ јер ће се предвиђене набавке реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Бруто зараде и накнаде запослених и отпремнине“ увећава се за 577.500,00€ због повећаног броја сезонских радника на туристичко-информативним бироима и акције „ASK ME“ која је подразумијевала „теренски“ рад преко 40 младих људи који су на 5 страних језика информисали заинтересоване туристе о будванској туристичкој понуди, култури и историји, као и о потребним сервисним информацијама, обилазећи не само градско језгро, већ и будванска насеља – Бечиће, Рафаиловиће, Пржно и Петровац;
- Ставка „Накнаде чланова управљачких тијела“ увећава се за 8.000,00€ због новог, прецизнијег обрачуна накнада;
- Ставка „Службена путовања“ умањује се за 14.200,00€ због смањеног броја службених путовања, па ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Адвокатске услуге“ умањује се за 10.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Ревизија“ умањује се за 1.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Остали расходи редовног пословања и набавка основних средстава“ увећава се за 40.000,00€ због пораста цијена основних средстава и набавке новог аутомобила;
- Ставка „Едукација и стручно усавршавање“ умањује се за 15.000,00€ јер ће се предвиђене активности реализовати за мање средстава од планираних;
- Ставка „Донације и спонзорства“ увећава се за 18.000,00€ због додатне подршке спортским клубовима у организацији такмичења у Будви и учешћа на такмичењима у иностранству и подршке НВО сектору.

Црној Гори. Остварено повећање прихода у 2022. години у односу на претходну годину било је условљено поновним враћањем туризма у редовне токове у региону и Европи.

Приходи за 2023. годину пројектовани су под претпоставком да ће туристички промет биљежити благи раст у односу на 2022. годину. Сходно томе, за 2023. годину је првобитно планирана боравишна такса у износу од 2.640.000,00€, док је измјенама и допунама планирана на износ од 3.200.000,00€.

Приходовна ставка – остали приходи, укључује приходе по основу спонзорстава привредних субјеката за одређене манифестације, суфинасирање од стране Општине за одређене заједничке пројекте, намјенске приливе у сврху донација и кумулативна средства из претходног периода.

Поред наведених планираних прихода у износу од 4.298.000,00€, Туристичка организација општине Будва је у 2023. годину пренијела и средства из 2022. године у износу од 1.645.000,00€.

РАСХОДИ – План

План издатака по активностима	Измјене и допуне плана за 2023. годину (€)	План за 2023. годину (€)	Индекс	План за 2022. годину (€)	Индекс
1) Подстицање диверсификације и иновације производа и унапређење квалитета туристичког производа и услова боравка туриста кроз ефикасно управљање дестинацијом	1.056.500,00	994.000,00	106	1.388.295,00	76
Пројекат „Будва – Бока: Европска пријестоница културе 2028“ Реконструкција, адаптација и ревалоризација објекта у Старом граду	90.000,00	110.000,00	82	/	
Одржавање постојећих пјешачких стаза и организовање промотивних тура у циљу њихове валоризације	30.000,00	30.000,00	100	12.100,00	248
Отварање и означавање нових пјешачких стаза	33.000,00	38.000,00	87	/	
<i>Mountain bike & hiking</i> стаза у залеђу. Израда пројекта адаптације и адаптација	60.000,00	60.000,00	100	60.000,00	100
Израда сигнализације на новим пјешачким стазама	15.000,00	20.000,00	75	15.000,00	100
Санирање извора и других објеката од културног значаја на трасама планинарско-пјешачких стаза	/	20.000,00	/	/	
Ажурирање и допуна GPS апликације планинарских стаза за мобилне телефоне	1.500,00	5.000,00	30	/	
Валоризација културне баштине. Сходно члану 8 Закона о боравишној такси („Службени лист Републике Црне Горе“, бр. 011/04 од 20.02.2004, 013/04 од	320.000,00	264.000,00	121	451.195,00	71

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

26.02.2004, „Службени лист Црне Горе“, бр. 073/10 од 10.12.2010, 048/15 21.08.2015.) који се односи на валоризацију културне баштине					
Ревитализација културних добара: - Реконструкција, адаптација и ревалоризација тврђаве Могрен. Чишћење тврђаве Могрен и контакт зоне, археолошко истраживање и спровођење конзерваторских мјера, израда конзерваторског пројекта; - Ревалоризација материјалне и нематеријалне баштине у сарадњи са установама културе;	10.000,00	20.000,00	50	80.000,00	13
	110.000,00	110.000,00	100	200.000,00	55
Подстицај развоју руралног туризма: - Уређење сеоских цјелина. Уређење и унапређење основних инфраструктурних услова у будванским селима које ће се спровести у сарадњи са локалном самоуправом и мјесним заједницама; - Подршка произвођачима пољопривредних и руралних производа, њиховим удружењима и удружењима за заштиту и узгој животиња. Подршка произвођачима руралних производа на територији Будве, удружењима произвођача, прије свега кроз откуп производа и набавку	30.000,00	30.000,00	100	45.000,00	67
	/	50.000,00	0	60.000,00	

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

потребне опреме и средстава за рад. - Подршка диверсификацији туристичког производа у мјесним заједницама;	30.000,00	30.000,00	100	45.000,00	67
Сузбијање сиве економије	60.000,00	45.000,00	133	50.000,00	120
Уређење урбаних цепова, паркова, паркинга и других јавних површина, означавање туристичких атракција и празнично украшавање	205.000,00	80.000,00	256	300.000,00	68
Друштвено-одговорни пројекти. Туристичка организација општине Будве ће се кроз своје пословање укључити у активности које доприносе заштити животне средине, развоју локалне заједнице, унапређењу живота свих друштвених заједница на територији општине Будва и сарађивати са организацијама и институцијама из области културе, спорта, образовања када су у питању друштвено-одговорни пројекти;	20.000,00	20.000,00	100	55.000,00	36
Јачање капацитета и подстицај за опоравак туристичког промета: - Ситуациона анализа туризма општине Будва;	6.000,00	6.000,00	100	/	
- Континуирано истраживање квалитета туризма Будве;	6.000,00	6.000,00	100	/	
- Основни трендови у међународном туризму;	6.000,00	6.000,00	100	/	
- Визија, стратешки циљеви и развојни коридори Будве;	6.000,00	6.000,00	100	/	
- Стратешки маркетинг план туризма Будве до 2030. године; - Међусекторска	6.000,00	6.000,00	100	/	

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

сарадња и мониторинг имплементације стратегије туризма Будве;	6.000,00	6.000,00	100	/	
- Едукација туристичких водича;	6.000,00	6.000,00	100	/	
Додјела награда у туризму	/	20.000,00	/	15.000,00	

Средства за Подстицање диверсификације и иновације производа и унапређење квалитета туристичког производа и услова боравка туриста кроз ефикасно управљање дестинацијом износе 1.056.500,00 еура, што је 24% умањено у односу на претходну годину и обухвата следеће:

- Пројекат „Будва–Бока: Европска пријестоница културе 2028“ - Реконструкција, адаптација и ревалоризација објекта у износу од 90.000,00 еура односи се на санацију објекта у Старом граду у циљу његовог стављања у функцију за пружање туристичких услуга;
- Одржавање постојећих пјешачких стаза и организовање промотивних тура у циљу њихове валоризације у износу од 30.000,00 еура обухвата припрему пјешачких стаза у залеђу и на острву Шкољ у дужини од око 100 км за њихово безбједно коришћење и израду три нова излетишта на планинарско-пјешачкој трансверзали, локалитети Липа, Ограђеница и Кикова страна и ставка је увећана за 148% у односу на претходну годину.
- Отварање и означавање нових пјешачких стаза је нова ставка у износу од 33.000,00 еура и обухвата отварање потпуно нових стаза у залеђу односно претварање старих брдских путева у пјешачке стазе са комплетном хоризонталном и вертикалном сигнализацијом;
- Ставка „*Mountain bike & hiking* стаза“ у залеђу у износу од 60.000,00 еура обухвата адаптацију планинарско-пјешачке трансверзале од тврђаве Космач на Брајићима до Паштровске горе и од манастира Стањевићи до мјеста Мајстор у Националном парку Ловћен и износ је на нивоу претходне године;
- Ставка „Израда сигнализације на новим пјешачким стазама“ у износу од 15.000,00 еура обухвата израду елабората којим су обухваћене све нове стазе појединачно са детаљним описом истих, планом 12 хоризонталне и вертикалне сигнализације, припремом за штампу и *GPS* координатама;
- Ставка „Санирање извора и других објеката од културног значаја на трасама планинарско-пјешачких стаза“ образложена је у Уводу;
- Ставка „Ажурирање и допуна *GPS* апликације планинарских стаза за мобилне телефоне“ у износу од 1.500,00 еура обухвата ажурирање апликације коју ће бити могуће преузети на официјелном *web* сајту Туристичке организације општине Будва, путем *QR* кода који ће бити истакнут и на сајту, на туристичко-информативним бироима и на почетним тачкама свих стаза, као и путем *App* и *Play Store*-а;
- Ставка „Валоризација културне баштине“ је планирана у износу од 320.000,00 еура колико износи 10% планираног прихода по основу боравишне таксе и то износи 29% мање у односу на претходну годину, будући да су у претходној години исказана кумулативна средства;
- Ставка „Реконструкција, адаптација и ревалоризација тврђаве Могрен“ у износу од 10.000,00 еура обухвата наставак радова на чишћењу, археолошком истраживању и израду пројекта и умањена је за 87% у односу на претходну годину;
- Ставка „Ревалоризација материјалне и нематеријалне баштине у сарадњи са установама културе“ у износу од 110.000,00 еура, умањена је за 45% у односу на претходну годину, а подразумијева конзерваторски пројекат тврђаве Космач, са претходним конзерваторским истраживањем и пројекат конзерваторског одржавања и конзервације и рестаурације иконе „Будванска госпа“, пројекат конзервације Римских терми, Ранохришћанске базилике, цркве Санта Марија Ин Пунта и цркве Светог Сабе Освећеног и друге пројекте валоризације нематеријалне културне баштине (књиге, манифестације, изложбе, итд.).
- Уређење сеоских цјелина у износу од 30.000,00 еура обухвата средства за уређење, побољшање и стварање основних инфраструктурних услова у будванским селима у сарадњи са

локалном самоуправом и мјесним заједницама и износ је умањен за 33% у односу на претходну годину;

- Ставка „Подршка произвођачима пољопривредних и руралних производа, њиховим удружењима за заштиту и узгој животиња“ образложена је у Уводу;
- Подршка диверсификацији туристичког производа у мјесним заједницама износи 30.000,00 еура и обухвата израду туристичке сигнализације, обезбјеђивање бољих услова за боравак туриста на јавним површинама, уређење зелених и парковских површина, уређење површина за паркирање, обнову културно-историјских споменика итд. и умањена је за 33% у односу на претходну годину;
- Сузбијање сиве економије у износу од 60.000,00 еура обухвата појачану контролу када су у питању пријава и евиденција боровка туриста, регистрација смјештајних објеката и наплата боравишне таксе, у сарадњи са Управом локалних јавних прихода и износ је увећан за 20% у односу на претходну годину, у складу са реалним потребама;
- Уређење урбаних цепова, паркова и других јавних површина у износу од 205.000,00 еура обухвата израду и уређење туристичке сигнализације и других јавних садржаја за туристе, и сервис на мјестима гдје је то потребно, као и празнично украшавање града и средства су умањена за 32% у односу на претходну годину;
- Ставка „Друштвено-одговорни пројекти“ у износу од 20.000,00 еура обухвата активности које доприносе заштити животне средине, развоју локалне заједнице, унапређењу живота свих друштвених заједница на територији општине Будва и сарадњу са организацијама и институцијама из области културе, спорта и образовања и умањена је за 64% у односу на претходну годину;
- „Ситуациона анализа туризма општине Будва“ је нова ставка, планирана у износу од 6.000,00 еура и обухвата пројекат анализе и евалуације туристичких ресурса, туристичке инфраструктуре, супраструктуре, туристичке тражње и економских параметара туризма Будве;
- „Континуирано истраживање квалитета туризма Будве“ је нова ставка, за коју је предвиђен износ од 6.000,00 еура и обухвата истраживачки упитник фокусиран на предности и недостатке туристичке понуде на дестинацији;
- „Основни трендови у међународном туризму“ је нова ставка за коју је предвиђен износ од 6.000,00 еура и обухвата научно-истраживачки рад у оквиру кога ће се истражити и дефинисати основни трендови у међународном туризму;
- „Визија, стратешки циљеви и развојни коридори Будве“ је нова ставка, за коју је предвиђен износ од 6.000,00 еура и обухвата истраживање са фокусом на креирање визије туристичког развоја Будве, одређивање стратешких развојних циљева, дефинисање главних развојних коридора туризма Будве, те маркирање кључних инфраструктурних и супраструктурних пројеката туризма Будве;
- „Стратешки маркетинг план туризма Будве до 2030. године“ у износу од 6.000,00 еура обухвата истраживање у чијем фокусу је креирање и усаглашавање Стратешког маркетинг плана до 2030. године, гдје би се дале основе стратегије наступа на тржишту, креирања и управљања развојем производа у складу са преференцијама тржишта, дефинисање приоритетних тржишта, цјеновне политике, политике промоције и политике дистрибуције;
- „Међусекторска сарадња и мониторинг имплементације стратегије туризма Будве“ је нова ставка, за коју је предвиђен износ од 6.000,00 еура и обухвата истраживање са фокусом на укључивање свих сектора који припадају ширем кругу туристичког система, планирање и координацију имплементације стратешког развоја туризма Будве;
- „Едукација туристичких водича“ је нова ставка, за коју је предвиђен износ од 6.000,00 еура и обухвата програм едукације туристичких водича за 8 полазника;
- Ставка „Додјела награда у туризму“ образложена је у Уводу;

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

	Измјене и допуне плана за 2023. годину (€)	План за 2023. годину (€)	Индекс	План за 2022. годину (€)	Индекс
2) Манифестације и догађаји са циљем унапређења квалитета туристичког производа	1.273.000,00	1.190.000,00	107	1.052.000	121
2.1. Традиционалне манифестације					
Од Ускрса до Васкрса	15.000,00	15.000,00	100	11.000,00	136
Карневал	120.000,00	120.000,00	100	83.000,00	145
Будванске вечери	15.000,00	15.000,00	100	10.000,00	150
Дан државности и Дан ТО Будве	30.000,00	30.000,00	100	19.000,00	158
Петровачка ноћ	20.000,00	20.000,00	100	40.000,00	50
Дан шируна	15.000,00	15.000,00	100	15.000,00	100
Унапређење зимске туристичке понуде – Видимо се у Будви	330.000,00	200.000,00	165	300.000,00	110
2.2. Нови Програми					
Буди у Будви	60.000,00	40.000,00	150	/	
Церемонија отварања сезоне	200.000,00	200.000,00	100	210.000,00	95
Будвански фестивал игре	180.000,00	180.000,00	100	/	
2.4. Подршка другим пројектима					
<i>Sun Reggae</i>	5.000,00	10.000,00	50	6.000,00	83
<i>Sea Dance Festival</i>	/	100.000,00	/	200.000,00	
<i>Jazz festival</i>	5.000,00	15.000,00	33	8.000,00	63
Фешта од руштула	3.000,00	3.000,00	100	/	
3x3 FIBA	/	7.000,00	/	5.000,00	
Ћирилицом	70.000,00	70.000,00	100	45.000,00	156
Тријатлон/акватлон	10.000,00	10.000,00	100	/	
Концерти Градске музике	30.000,00	30.000,00		/	
Концерти класичне музике	40.000,00	40.000,00	100	/	
2.5. Остале манифестације	125.000,00	70.000,00	179	100.000,00	125

Манифестације и догађаји са циљем унапређења квалитета туристичког производа увећане су за око 21% у односу на претходну годину и обухватају традиционалне манифестације:

- „Од Ускрса до Васкрса“, у износу од 15.000,00 еура што представља увећање за око 36% у односу на претходну годину;
- „Карневал“ у износу од 120.000,00 еура што представља увећање за 45% у односу на претходну годину, будући да се организује јубиларни и да је садржао и додатне програме;
- „Будванске вечери“ у износу од 15.000,00 еура што представља увећање од 50% у односу на претходну годину због продужетка трајања програма манифестације;

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

- „Дан државности и Дан ТО Будве“ у износу од 30.000,00 еура што представља повећање за око 58% у односу на претходну годину због промјене концепта догађаја;
- „Петровачка ноћ“ у износу од 20.000,00 еура што представља умањење од 50% због промјене концепта догађаја;
- „Дан шируна“ у износу од 15.000,00 еура – на нивоу претходне године;
- Традиционални дочек Нове године „Видимо се у Будви“ у износу од 330.000,00 еура, увећан за око 10% у односу на претходну годину;
- Ставка „Нови програми“ обухвата манифестације:
- „Буди у Будви“ у износу од 60.000,00 еура, подразумијева програм који ће бити гастрономско-музичко-спортског карактера, односно дјечије представе, концерте, фолклорне наступе, креативне радионице, спортска такмичења и друга забавна дешавања на тргу испред Старог града;
- „Церемонија отварања сезоне“ у износу од 200.000,00 еура што је за око 5% мање у односу на претходну годину;
- „Будвански фестивал игре“ (радни назив, а заправо „Јадрански фестивал игре“) нова је ставка/манифестација у календару догађаја ТО Будве и износи 180.000,00 еура;
- Подршка другим пројектима обухвата: „*Sun reggae* фестивал“, „*Petrovac Jazz festival*“, „Фешта од руштула“, књижевни фестивал „Ћирилицом“, Триатлон/акватлон, концерте Градске музике Будве, концерте класичне музике за која су средства предвиђена приближно као и претходних година;
- Ставка „Остале манифестације“ износи 125.000,00 еура, што је увећање за 25% у односу на претходну годину, а односи се на различите културно-забавне манифестације мањег обима у зависности од потреба током цијеле године у циљу повећања квалитета туристичке понуде, али и привлачења туриста, посебно током предсезоне и постсезоне, које ће бити пропраћене одговарајућим маркетиншким активностима.

	Измјене и допуне плана за 2023. годину (€)	План за 2023. годину (€)	Индекс	План за 2022. годину (€)	Индекс
3) Туристичко-информативни бирои	176.300,00	189.000,00	93	151.200,00	117
Пратња (трансфер) пазара са туристичко-информативних бироа	35.000,00	35.000,00	100	25.000,00	140
Мониторинг туристичко-информативних бироа и дирекције Туристичке организације општине Будва	5.000,00	5.000,00	100	4.000,00	125
Одржавање система за пријаву, надоградња и измјене на програму	5.000,00	5.000,00	100	6.000,00	83
Осигурање пазара на туристичко-информативним бироима; осигурање трансфера новца; осигурање запослених у туристичко-информативним бироима	3.000,00	3.000,00	100	1.000,00	300

Униформе за запослене (мајице, беџеви)	/	3.000,00	0	7.000,00	
Канцеларијски материјал	4.000,00	4.000,00	100	/	
Средства за чишћење	4.000,00	4.000,00	100	/	
3.1. Закуп пословних простора за потребе туристичко-информативних бироа и магацинског простора					
Туристичко-информативни биро – Меркур, Маине и магацински простор (отворен током цијеле године)	16.000,00	16.000,00	100	20.700,00	77
Туристичко-информативни биро – Центар, Завод за изградњу Будва	1.500,00	3.000,00	50	1.500,00	100
Туристичко-информативни биро – Стадион, Подкошљун	6.800,00	8.000,00	85	6.500,00	105
Туристичко-информативни биро – Бечићи, Борети	3.000,00	3.000,00	100	2.000,00	150
Туристичко-информативни биро – Свети Стефан	3.000,00	3.000,00	100	2.500,00	120
Туристичко-информативни биро – Буљарица	/	/	/	/	
Туристичко-информативни биро – Јаз	/	/	/	/	
Туристичко-информативни биро – Црвена Комуна, Петровац	3.000,00	3.000,00	100	2.000,00	150
Туристичко-информативних бироа (Бабин до и/или други)	2.000,00	2.000,00	100	/	
Отварање новог информативног бироа	10.000,00	10.000,00	100	6.000,00	167
Опремање и уређење ентеријера и екстеријера туристичко-информативних бироа	10.000,00	10.000,00	100	40.000,00	25
Текуће одржавање и поправке (водоинсталатерски,	5.000,00	5.000,00	100	7.000,00	71

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

електро и радови на одржавању канализационе мреже, чишћење, фарбање, столарски и лимарски радови)					
Режијски трошкови	/	7.000,00	/	/	
Изградња новог туристичко-информативног бироа	60.000,00	60.000,00	100	20.000,00	300

Расходи за туристичко-информативне бироа износе 176.300,00 еура, што је 17% више у односу на претходну годину и обухватају:

- Пратњу (трансфер) пазара са туристичко-информативних бироа у износу од 35.000,00, што представља повећање у износу од 40% у односу на претходну годину, мониторинг туристичко-информативних бироа и дирекције Туристичке организације општине Будва за који су предвиђена средства у износу 5.000,00 еура што представља увећање за 25% због отварања нових бироа;
- Одржавање система за пријаву, надоградња и измјене на програму износи 5.000,00 еура што је 17% умањено у односу на претходну годину, у складу са реалним потребама;
- Осигурање пазара на туристичко-информативним бироима, осигурање трансфера новца, осигурање запослених у туристичко-информативним бироима, у износу од 3.000,00 еура, увећање за 200% у односу на претходну годину због отварања нових бироа;
- Ставка „Униформе за запослене (мајице, беџеви)“ образложена је у Уводу;
- Средства за канцеларијски материјал и средства за чишћење предвиђена су у износу од по 4.000,00 еура у складу са реалним потребама;
- Укупно планирани расходи за закуп пословних простора за потребе туристичко-информативних бироа и магацинског простора су умањени за око 32% у односу на прошлу годину и сада износе 60.300,00 еура;
- Расходи за туристичко-информативне бироа увећани су укупно за 17% у односу на претходну годину и то прије свега због планиране изградње новог туристичко-информативног бироа, за који су предвиђена средства у износу од 60.000,00 еура.

	Измјене и допуне плана за 2023. годину (€)	План за 2023. годину (€)	Индекс	План за 2022. годину (€)	Индекс
4) Промоција и маркетинг туристичке дестинације	715.900,00	948.000,00	76	613.800	117
4.1. PR и промотивне кампање и активности у земљи, региону и циљаним иностраним тржиштима					
Унапријеђење функционалности web сајта <i>www.budva.travel</i>	8.000,00	15.000,00	53	5.000,00	160
Online оглашавање (Google Ads, Facebook Ads, пласирање <i>promo</i> PR текстова, <i>viber</i>)	60.000,00	60.000,00	100	53.600,00	112

Influencer маркетинг (ангажовање <i>travel-food</i> инфлуенсера)	60.000,00	70.000,00	86	25.000,00	240
<i>Outdoor</i> оглашавање	50.000,00	50.000,00	100	45.000,00	111
Односи са јавностима, оглашавање у штампаним и електронским медијима	65.000,00	80.000,00	81	115.000,0 0	57
<i>Press clipping</i>	4.000,00	4.000,00	100	3.600,00	111
Остале промотивне активности	50.000,00	50.000,00	100	40.000,00	125
Организација студијских посјета иностраних новинара и агената	25.000,00	40.000,00	63	40.000,00	63
Сајамске активности и међународне презентације	85.000,00	85.000,00	100	140.000,0 0	61
Презентације/промоције и међународни и регионални „roadshow“- ови	13.000,00	25.000,00	52	20.000,00	65
Додатне промотивне активности на иностраним тржиштима (промоција на водећим свјетским туристичким платформама)	35.000,00	50.000,00	70	25.000,00	140
4.2 Продукција пропагандног материјала					
Графички дизајн	10.000,00	20.000,00	50	7.000,00	143
Репринт и редизајн постојећег промотивног материјала	9.000,00	19.000,00	47	33.000,00	27
Штампа новог материјала	27.000,00	27.000,00	100	/	
Изворни будвански сувенири	/	10.600,00	/	5.500,00	
VR наочаре	/	2.000,00	/	/	
Пословни промотивни материјал	20.000,00	30.000,00	67	6.050,00	331
Новогодишњи поклони	/	5.000,00	/	/	
Ситни промо артикли	4.900,00	4.900,00	100	10.000,00	49
VIP поклони	10.000,00	10.000,00	100	6.050,00	165
Видео и аудио материјал	65.000,00	100.000,00	65	22.000,00	295
Промо кесе и луксузна амбалажа	3.000,00	5.000,00	60	/	
Откуп руралних производа	8.000,00	20.000,00	40	/	
Амбалажа за руралне и друге производе	3.000,00	8.000,00	38	/	

Промо преносиви пултови	/	1.500,00	/	1.000,00	
Фотографије (израда нових и ажурирање постојеће архиве)	6.000,00	6.000,00	100	6.000,00	
Израда визуелног идентитета	10.000,00	10.000,00	100	5.000,00	200
Дизајн и набавка униформи	50.000,00	50.000,00	100	/	
Нове књиге и монографије	10.000,00	50.000,00	20	/	
Нове брошуре	10.000,00	25.000,00	40	/	
Мапе Будве (разних формата и локалитета)	15.000,00	15.000,00	100	/	

Промоција и маркетинг туристичке дестинације износи 715.900,00 еура што је за око 17% више у односу на претходну годину;

- Унапријеђење функционалности *web* сајта www.budva.travel износи 8.000,00 еура, што је 60% више у односу на претходну годину, а средства су планирана за додавање још два свјетска језика и миграцију података на нови сервер, као и наставак оптимизације сајта за претраживаче и редовно ажурирање садржаја истог;
- *Online* оглашавање (*Google Ads*, *Facebook Ads*, пласирање промо *PR* текстова, *Viber*) износи 60.000,00 еура, што је за око 12% више у односу на претходну годину и ставка се односи на оглашавања путем планског закупа рекламних површина, позиција за банере, пласирање промо *PR* текстова на релевантним сајтовима, мобилним апликацијама, *web* претраживачима (*Google*), друштвеним мрежама (*Facebook*, *Instagram*, *Youtube*) у складу са потребама промоције дестинације и манифестација;
- Ставка „*Influencer* маркетинг“ (ангажовање *travel-food* инфлуенсера) износи 60.000,00 еура што је за око 140% више у односу на претходну годину и подразумева ангажовање неких од најистакнутијих регионалних, европских и свјетских туристичких – *travel/food* „инфлуенсера“ („блогера“ и/или „јутјубера“);
- Ставка „*Outdoor* оглашавање“ износи 50.000,00 еура што је за око 11% више у односу на претходну годину и односи се на оглашавање на *indoor* и *outdoor LED* екранима. Поред *LED* екрана, на класичним *outdoor* површинама, у највећој мјери на билбордима и ситилајтовима, као и на возилима Јавног градског превоза;
- Ставка „Односи са јавношћу, оглашавање у штампаним и електронским медијима“ износи 65.000,00 еура, што је за око 43% мање у односу на претходну годину и односи се на промоцију у штампаним и електронским медијима и ангажовање *PR* агенција;
- *Press clipping* износи 4.000,00 еура што је за око 11% више у односу на претходну годину и односи се на прецизно праћење медијског присуства Туристичке организације општине Будва и њених активности у штампаним, електронским и *web* медијима у Црној Гори и по потреби земљама региона;
- Остале промотивне активности износе 50.000,00 еура, што је за око 25% у односу на претходну годину и ставка се односи на улагање додатних средстава, по потреби и у складу са могућностима, и у остале канале комуникације и различите промотивне активности;
- Ставка „Организација студијских посјета иностраних новинара и агената“ износи 25.000,00 еура што је за 37% мање него претходне године и односи се на реализацију посјета студијских група новинара и агената са бројних емитивних тржишта у сарадњи са Националном и другим локалним туристичким организацијама и привредом Будве, као и на самосталну организацију посјета студијских група новинара из региона током цијеле године;
- Сајамске активности и међународне презентације износе 85.000,00 еура што је за око 39% мање у односу на претходну годину и односи се на представљање понуде на најзначајнијим

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

- Ставка „Дизајн и набавка униформи“ је нова ставка, износи 50.000,00 еура и односи се на дизајн и израду нових униформи за запослене на туристичко-информативним бироима и у дирекцији;
- Ставка „Нове књиге и монографије“ је нова ставка, износи 10.000,00 еура и обухвата средства предвиђена за израду књига и монографија посвећених истакнутим личностима из Будве, важним историјским датумима и јубилејима, у сарадњи са установама културе.
- Ставка „Нове брошуре“ износи 10.000,00 еура и обухвата припрема и штампа нових брошура за потребе промоције;
- Ставка „Мапе Будве“ (разних формата и локалитета) је нова ставка, износи 15.000,00 еура и односи се на припрему и штампу нових.

	Измјене и допуне плана за 2023. годину (€)	План за 2023. годину (€)	Индекс	План за 2022. годину (€)	Индекс
5) Редовна сарадња и пословање Организације	2.721.300,00	2.217.000,00	123	1.491.306,60	182
5.1. Компјутерски и пословно-информациони системи					
Компјутерски софтвери	8.000,00	12.000,00	67	10.000,00	80
Набавка нових компјутера, штампача, скенера за путне исправе и апарата за провјеру новчаница	45.000,00	45.000,00	100	27.500,00	164
Куповина новог, сервис и одржавање инфо-тотема	10.000,00	42.000,00	24	/	
Сервис и одржавање соларне клупе	/	5.000,00	/	/	
Сервис компјутера и штампача	10.000,00	10.000,00	100	10.000,00	100
Имплементација активног директоријума	/	50.000,00	/	/	
Одржавање мејл сервера	10.000,00	10.000,00	100	/	
Одржавање сервера за сајт	3.000,00	5.000,00	60	/	
Антивирус лиценца	/	3.000,00	/	3.000,00	
Авио карте	30.000,00	30.000,00	100	40.000,00	75
Канцеларијски материјал	13.000,00	13.000,00	100	7.000,00	186
Средства за хигијену	6.000,00	8.000,00	75	8.000,00	75
Напици и намирнице	5.000,00	6.000,00	83	6.000,00	83
5.2. Бруто зараде и накнаде					
Бруто зараде и накнаде	1.477.500.000,0	900.000,00	164	800.000,00	185

запослених и отпремнине	0				
Остала лична примања	45.000,00	45.000,00	100	90.000,00	50
Накнаде чланова управљачких тијела	43.000,00	35.000,00	123	35.000,00	123
5.3. Расходи за материјал					
Расходи за енергију	10.000,00	10.000,00	100	10.000,00	100
Расходи за гориво	7.000,00	7.000,00	100	7.000,00	100
Расходи за воду и канализацију	4.000,00	4.000,00	100	4.000,00	100
5.4. Расходи за услуге					
Службена путовања	35.800,00	50.000,00	72	50.000,00	72
Репрезентације	10.000,00	10.000,00	100	10.000,00	100
ПТТ Услуге	15.000,00	15.000,00	100	15.000,00	100
Адвокатске услуге	20.000,00	30.000,00	67	20.406,60	98
Ревизија	4.000,00	5.000,00	80	5.000,00	80
Осигурање	2.000,00	2.000,00	100	2.000,00	100
Остали расходи редовног пословања и набавка основних средстава	140.000,00	100.000,00	140	110.900,00	126
Едукација и стручно усавршавање	5.000,00	20.000,00	25	30.000,00	17
Синдикат	15.000,00	15.000,00	100	10.000,00	150
5.5. Остали издаци за редовно пословање					
Донације и спонзорства	98.000,00	80.000,00	123	120.000,00	82
Текуће резерве за судске спорове	30.000,00	30.000,00	100	30.500,00	98
Пројектовање и опремање канцеларија	120.000,00	120.000,00	100	20.000,00	600
Расходи за уговорене обавезе из претходне године	500.000,00	500.000,00	100	10.000,00	5.000
Укупно планирани расходи:	5.943.000,00	5.538.000,00	107	5.414.001,60 *	110

*Укупно планирани расходи за 2022. годину износе 5.414.001,60€, али с обзиром на то да у Плану за 2023. годину одређене ставке из Плана за 2022. годину нису планиране, постоји разлика у ставкама које нису исказане у колони за 2022. годину, а које су биле планиране у 2022. години, у износу од 717.400,00€.

Ставке у износу од 717.400,00€ се односе на: Канцеларијски материјал – 6.000,00€; Адаптација одморишта Брајћи-Паштровска гора – 20.000,00€; Израда пројекта и адаптација локалитета Липа и Ограђеница – 65.000,00€; Реконструкција сигнализације на планинским стазама – 8.000,00€; GPS снимања нових планинских стаза – 4.000,00€; Израда GPS апликације планинских стаза за мобилне телефоне – 13.000,00€; Поновна изградња цркве Св.Антуна – 10.000,00€; Адаптација и реконструкција ентеријера „Кулица“ – 20.000,00€; Ревитализација

Никола Мартиновић
Предсједник Извршног одбора

Nikola Martinović

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2023. ГОДИНУ

- Ставка „ПТТ услуге“ износи 15.000,00 еура што је на нивоу претходне године, у складу са реалним потребама;
- Ставка „Адвокатске услуге“ износи 20.000,00 еура што је за око 2% мање у односу на претходну годину;
- Ставка „Ревизија“ износи 4.000,00 еура, што је 20% мање него претходне године и односи се на ангажовање ревизорске куће за потребе ревизије финансијских исказа;
- Ставка „Осигурање“ износи 2.000,00 еура на нивоу претходне године и обухвата средства за осигурање запослених.
- Остали расходи редовног пословања и набавка основних средстава износи 140.000,00 што је 26% увећано у односу на претходну годину, а тиче се режијских и свих других трошкова из редовног пословања;
- Едукација и стручно усавршавање износи за 5.000,00 еура, што је за око 83% мање у односу на претходну годину и обухвата средства за додатно усавршавање запослених, у складу са пословима и задацима које обављају, усавршавања постојећег знања *online* маркетинга, страних језика, али и учења нових, учешће на семинарима, предавањима, едукативним путовањима и радионицама;
- Ставка „Синдикат“ износи 15.000,00 еура и увећана је за 50% у односу на претходну годину а односи се на средства која се у складу са законом одређују за Синдикалну организацију ТО Будве;
- Ставка „Донације и спонзорства“ умањена је за око 18% и обухвата средства предвиђена за спонзорства спортским клубовима, удружењима и физичким лицима са подручја општине Будва;
- Текуће резерве за судске спорове износе 30.000,00 еура што је око 2% умањено у односу на претходну годину, обухвата средства резервисана за судске спорове који су у току;
- Пројектовање и опремање канцеларија износи 120.000,00 еура што је знатно више у односу на претходну годину будући да је потребна израда и опремање нових канцеларија, уступљених од стране Општине Будва за потребе дирекције Организације;
- Расходи за уговорене обавезе из претходне године односе се на планиране и уговорене обавезе из 2022. године, које ће се реализовати у 2023. години.

Никола Мартиновић
Предсједник Извршног одбора

Nikola Martinovic